

บรรณานุกรม

การแพทย์และอนามัย, กรม. "การสำรวจความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์." วารสารอนามัยครอบครัว 1 (กรกฎาคม 2516) :

• "การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์." วารสารอนามัยครอบครัว 3 (2518) :

เกื้อ วงศ์บุญลิน. "ภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยในหมู่บ้านประมง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษย์วิทยา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525 – 2529)." 2524 (อัปเดต)

ฉลวย คำนึง เนตร. "พฤติกรรมการวางแผนครอบครัวของสตรีชาวจีนในเขตเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

เรียงใหม่ มหาวิทยาลัย, คณะสังคมศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์ และศูนย์ศึกษาชุมชนและครอบครัว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, "ภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัวในชนบทภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ.2520." 2521. (อัปเดต)

• คณะแพทยศาสตร์. "รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติด้านอนามัยแม่และเด็กของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วในเมืองชนบทของจังหวัดเชียงใหม่." เรียงใหม่ : โครงการจัดตั้งภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2516.

ขาวชัย วรพงศ์ชร. รายงานการวางแผนครอบครัวที่จังหวัดลำปาง. กรุงเทพมหานคร : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนิคล, 2515.

นพวรรณ ป้าลวัฒน์ไชย. "อิทธิพลของอายุแรกสี่เดือนต่อภาวะเจริญพันธุ์ในเขตเมืองของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

นาพร บูรพาชนน. "วิธีป้องกันการปฏิสนธิคู่สมรสในเขตเมืองเลือกใช้." วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

นฤมล ชลศักดิ์. "การศึกษาเบรี่ยบเทียบเที่ยบภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยพุทธและสตรีไทยมุสลิม ในเขตวินograd ของชาวเมืองกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย, 2517.

นิภา บุรินทร์คงภูร. "ผลของความเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิที่มีต่อการยอมรับการปฏิเสธการวางแผนครอบครัวของสตรีหลังคลอดในโรงพยาบาลศิริราช."

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

ประเทือง เครื่องหงส์. ชาวนา (ชาวทะเล) ในเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ห.จ.ก. บรรณาธิการ, 2519.

ปิยะฉัคร สุวรรณรัตน์. "การเลื่อนชั้นทางสังคมระหว่างอายุและการเจริญพันธุ์ของประชากรในเขตเมือง." วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

พิชิต พิทักษ์เพ็ญบัติ และ สุวัฒนา วิญญา เศรษฐ์. สรุปผลการวิจัยของโครงการค่อนเนี้ยงระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและประชากร.

เอกสารวิจัยหมายเลข 14. กรุงเทพมหานคร : สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

ผู้สืบ ธรรมรักษ์ "ลักษณะพฤติกรรมในการป้องกันการปฏิสินธิของสครีญ์มารับบริการการวางแผนครอบครัวในจังหวัดปราจีนบุรี." วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

มลาดีศัย (นามแฝง). "ชาวบ้านที่เลี้ยงภาคใต้." วันนี้ 1 (มิถุนายน 2521) :

มนษาทิพย์ เหลืองศุภภรณ์ "การศึกษาเปรียบเทียบบัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการบุตรเพิ่มในเขตเมืองและเขตชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

มนัสวี อุ่มหนันท์ "การศึกษารายงานการทำมัน 1034 ราย ในประเทศไทย" ในการสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ เรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 2.

พระนคร : กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2509.

มาลินี ชุมพุกษ์ "แบบชนิดและโครงสร้างของครอบครัวที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ต่อขนาดครอบครัวในอุบമคติของประชากรในเขตเมือง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ระจิตา ณ พัทลุง. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนบุตรในอุบമคติของสครีไทยที่สมรสแล้วในชนบทประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

รุ่งโรจน์ พุ่มรือ. "การสื่อสารการวางแผนครอบครัว." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

วิศิษฐ์ ประจำบเนาะ. "ความต้องการและทำที่ของประชาชนที่มีต่อบริการค้นการวางแผนครอบครัว." ในการสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ เรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 2. พระนคร : กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานสภาพัฒนา

แห่งชาติ, 2508.

ศักดิ์ พาสุชนิรันดร์. "การสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีบุตรของหัวหน้าครัวเรือนที่มีอาชีพข้าราชการและผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร." ใน การสัมมนาทางวิชาการเรื่องประชากรไทย ครั้งที่ 1. พระนคร : กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ, 2506.

เศรษฐ เปลืองเข็ม. "ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิของสตรีไทยในชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

สังค์ เปลงวนิช และ มัลวี อุณหันนท์. "การศึกษารายงานผู้ได้รับการทำหมันหญิงจากโรงพยาบาล 49 แห่งในประเทศไทย." ใน สัมมนาทางวิชาการแห่งชาติเรื่องประชากรของไทย ครั้งที่ 1 พระนคร : กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2506.

สุชาติ ประลักษณ์รุ่น. "การศึกษาการเปลี่ยนแปลงภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2513 ถึงปัจจุบัน." สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ๓ (มิ.ย. - ส.ค., ก.ย.- พ.ย. 2509) :

สุทธิพงษ์ พรหมไพจิตร. "ความล้มเหลวของการสมรสกับการเจริญพันธุ์ของสตรีไทย มุ่สุดลมในจังหวัดภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

สุวัฒนา วิมูลย์เศรษฐ. "การเจริญพันธุ์ของสตรีไทยในชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

อร ฤกุ้งแก้ว. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับลิ่งในมหชนชากาเล เกาะลิหร อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

อนุนานราชานน, พระยา. "ชราวนำ" สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตสถาน 10 (2514-2516).

อภิชาติ จารัสฤทธิรงค์ และสุปรานี บุญประเทือง. สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2513 ภาวะเจริญพันธุ์ รายงานเชิงวิเคราะห์ ฉบับที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2521.

ການຄົງດູນ

Abhayaratne, O.E.R., and Jayewardene. Fertility Trends in Ceylon, Colombo : A Pothecaries, Co., Ltd., 1967.

Basauarejappa, K.E., and Belvalgidad, M.I. "Changes in Age at Marriage of Females and Their Effect on the Birth Rate in India." Eugenic Quarterly, 14 (1967) :

Boque, Donald J. Principles of Demography. New York : John Wiley and sons, Inc., 1969.

Chow L.P., and Heu T.C., "The Progress of Fertility Control in Taiwan." The Journal of Formosan medical Association 5 (May 1967) :

Cheland, John, and Rodriguez. "How Woman's Work and Education Affects Family Size" People 7 (1980) :

Cowgill, Donald O., and Others. Family Planning in Bangkok Thailand. Bangkok : Center for Population and Social Research Mahidol University, 1961.

Debavalya, Nibhon. Female Employment and Fertility : Crossnational and Longitudinal Relationships from a National Sample of Married Thai Women.

Working Paper No. 24. Bangkok : Institute of population studies, Chulalongkorn University, 1977 .

Driver, Edwin D. Differential Fertility in Central India,

Princeton : Princeton University Press, 1963.

Ferdinands, Dallas F.S. "Recent Fertility Decline in Ceylon."

Population Studies 26 (November 1972) :

Ferry, Benoit. and Singh, Susheela. "Breast Feeding : A Vital

Factor in Birth Intervals" People 7 (1980) :

Freedman, Ronald, and Takeshita, John Y. Family Planning in Taiwan

Princeton : Princeton University Press, 1964.

_____ and Sharp, Harry. "Correlates of Value about Ideal Family Size in District Metropolitan Area." Population Studies.

8 (1955)

Glass D.V., and Eversley, D.E.C. Population in History. Chicago :

Aldine Publishing Company, 1965.

Hawley, Amos H. and Visid Prachuabmoh. "Fertility Before the

Program Began : 1964." In The Potharam Study, A series of Report of Thailand's First Population Family Planning Research Project, pp. 100-154. Research Report No. 4.

Bangkok : Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1971.

Jain, Anrudn K., and Bongaarts, John. "Socio-Biological

Factors in Exposure to Childbearing : Breast Feeding

and its Fertility Effects" Paper presented at the World

Fertility Survey Conference, London, July 1980.

Kon, Kap Suk, and Smith, David P. The Korean 1968 Fertility Planning Survey. Seoul : The Nation Family Planning Center, 1970.

Kwon, Hyock E. and Others. A study on Urban Population Central Sungdong Gu Action Research Project and Family Planning and Fertility. Seoul : Seoul National University, 1967.
• The Results and Finding of the Pre-Treatment Status Survey. seoul : Seoul National University, 1965.

Matsumoto, Scott, Park, Chin bin, and Billa Z. Fertility Differential of Japaneses women in Japan, Hawaii and California. Working paper of the East-West population institute Series, No.14. Honolulu : East-West Center, 1971.

Mayer, Kurt B. The population of Switzerland New York : Columbia University Press, 1952.

Mendoza, Elira. "Socio-Economic Correlates of Attitude Forward Family Size." In Contribution to Family Planning Research. (n.p.) Community and Family Study Center, University of Chicago, 1967.

Nag, Moni. Factors Affecting Human Fertility in Non-industrial Society : A Gors Cultural Study. (n.p.) Human Area Piles Press, 1969.

Presten, S.H. "Introduction to CIGRED Seminar of Infant Mortality in Relation to level of Fertility." Paper presented at the Seminar on Infant Mortality in Relation to the Level of Fertility Organized, Bangkok, Thailand, 6 - 12 May, 1975.

Roverts, O.W. "Factors and Patterns of Fertility in Areas Where Fertility is Relatively High." In World Population Conference 1965, Vol. I, pp. 80-89. New York : United Nations, 1967.

Stycos, Mayone J., and others. The Control of Human Fertility in Jamaica. New York : Cornell University Press, 1964.

United Nations. "The Mysord Population study." Population Studies 34 (1961) :

_____. The Determinants and Consequence of Population Trends. New York : United Nations, 1953.

United States. Population Council. Country Profiles : Dominican Republic. New York : Population Council, 1973.

_____. Country Profiles : Sweden. New York : Population Council, 1972.

Visid Prachuabmoh, and Fawcett Jame T. "Two-Year Program Effects : 1967." In The Potharam Study, A Series of Report of Thailand's First Population Family Planning Research Project, pp. 40 - 56 . Research Report No. 4. Bangkok : Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1971.

Walsh, Brenden M. "Trends in Age at Marriage in Postwar Ireland." Demography 9 (May 1972) :

Whelpton, Pascal K.; Compbell, Arthur A., and Patterson, John S. Fertility and Family Planning in the United States. Princeton : Princeton University Press, 1966.



Youkey, David. Fertility Difference in Modernizing Country :
A Survey of Lebanese Couples. Princeton : Princeton
 University Press, 1966.



ศูนย์วิทยบริพัทฯ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคเหนือ

ศูนย์วิทยบรังษี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความที่นำเสนอในเรื่องวัฒนธรรมชาติ

ชาวนา (ชาวเดล) ในเมืองไทย

ชาวนา (ชาวเดล) เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้ ที่อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย แต่เดิมเป็นชาวสุนดาที่อพยพเข้ามาตั้งตระหง่านอยู่ในบริเวณจังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ สุราษฎร์ธานี แต่เนื่องจากชาวนา (ชาวเดล) มีอยู่เพียงจำนวนน้อย กระจายอยู่หลายแห่ง ไม่มีปัญหาทางการค้า เมืองและการปกครอง จึงไม่เคยรุ่งเรืองและได้รับการสนับสนุนจาก เอกอัครราชทูตและได้รับการช่วยเหลือจากโอลิแกนออกเท่าที่ควร ชาวนา (ชาวเดล) จึงอาศัยอยู่โดยโถกเถก็วยตามลำพัง มีความสัมพันธ์ และศักดิ์สิทธิ์กับคนที่นี่เมื่องเหตานัน

ชาวพื้นเมืองเรียกชาวนาว่า ชาวเดล หรือชาวเดลตามสำเนียงของชาวพื้นเมืองทางภาคใต้ บางแห่งนิยมเรียกว่า ไทยใหม่ ซึ่งเป็นที่นิยมชอบของชาวนา (ชาวเดล) ชาวมลายูเรียกชาวนา (ชาวเดล) ว่า โอรังละอุต (Orang-Leut) แปลว่า คนเดล (โอรัง แปลว่า คน, ละอุต แปลว่า แห่เดล)

ความประวัติศาสตร์ ถือว่าชนพากนี้เป็นชนพื้นเมืองคงเดิมของชาติมลายูที่ยังเหลืออยู่โดยไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงมาก ชนพากนี้พำนภูมายังคงแพร่หลายในสมัยก่อนๆ กำบดราฟ ก่อนที่ชาวมลายูจะเข้ามาอาศัยอยู่ กันระหว่างเดือนพฤษภาคม ๑ กับช่วงอีกพักหนึ่ง คือ โอรังบูกิต แปลว่า คนบูกิต (โอรัง แปลว่า คน, บูกิต แปลว่า เข่า) ชาวพากนี้เรียกชาวนา (ชาวเดล) ว่า ฉลาง ไทยเพื่อนมาเป็น ฉลาง ชาวอังกฤษเรียกชาวนา (ชาวเดล) ว่า (Sea Gypsy (Gipsy) แปลว่า บินชีแห่เดล บางที่เรียกหันศ์หัว Chaonam

สัญฐานว่า ในสมัยที่อังกฤษเข้ามาค้าขาย และแสวงหาอาณาจักรในดินแดนแล้ว อาเซียนก็เป็นที่นิยม เช่นชาวนา (ชาวเดล) อพยพเรื่องห้ามห้ามไม่เป็นหลักแหล่ง ในมีดินที่อยู่อาศัยเป็นของคนเองแน่นอน คล้ายกับพาก Gypsy ที่อพยพเรื่องอยู่ในที่ป่าไม้

ชาวนา (ชาวเดล) อพยพเดล่อน้ำเรื่องอยู่ในทะเลอาสาด้วยความเกราะ จึงเรียกว่า Sea Gypsy มีสักขานคนค้าเกี่ยวกับเรื่องประวัติความเป็นมา และสภาพความเป็นอยู่ของชาวนา (ชาวเดล) เรียกว่า Sea Dyak และก่อตัวว่าพากนี้เป็นบุรุษของชาวมลายู

¹ ประเทือง เกร็อทเชลล์ ชาวนา (ชาวเดล) ในเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ห.จ.ก. บรรณกิจแทรคกิ้ง 2519).

ปัจจุบัน มีชาวนา (ชาวเด) อยู่ประมาณ 243,000 คน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชาราภค
ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ชาวนา (ชาวเด) พากผสานเรียกตัวเองว่า ไอรังตะวุย แปลว่า
คนอะเด (ไอรัง แปลว่า คน, ตะวุย แปลว่า อะเด) ชาวนา (ชาวเด) พากผสาน เรียกชาวนา
(ชาวเด) พากมาซิง (สิงห์) ไอรังนาซิก หรือ ไอรังนาไร แปลว่า ชาวสิงห์ หรือคนที่อาศัยอยู่
ทางด้านตะวันตก (ไอรัง แปลว่า คน, นาไร แปลว่า ด้านตะวันตก) ที่เรียกเซ็นนี้เพื่อระบุ
ชาวนา (ชาวเด) พากผสานอาศัยอยู่ในอาวุภูเก็ต ซึ่งเป็นด้านตะวันออก สาขาวางนา (ชาวเด)
พากมาซิง (สิงห์) อยู่ทางชายฝั่งตะวันตก นับตั้งแต่จังหวัดพังงา ระนอง ตลอดจนถึงวิเศษฯ เรียบปอยฯ
ในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพมา ชาวนา (ชาวเด) พากมาซิง (สิงห์) เรียกชาวนา
(ชาวเด) พากผสานนามอคเคน (Moken) และชาวนา (ชาวเด) พากมาซิงเรียกตัวเองว่าลิงห์
ตามศัพท์เก่าชาวนา (ชาวเด) เรียกคนในบ้านว่า อุลักษณ์ เรียกคนนีน่าว่า อุลักษี่นา เรียกคนแยก
(มลายู) ว่า อุลักษัย และเรียกคนฝรั่งว่า อุลักษ์เตะ คำว่าอุลักษ์ แปลว่า คน จะเห็นมาจากคำว่า
อุรัง หรือ ไอรัง นั้นเอง

ชาวนา (ชาวดে) ในรอบใหม่ก่อนเรียกชื่อเขาว่า ชาวนา (ชาวดে) จะนั้นในการทิศทางด้านที่ จึงคงจะเป็นการดี เขารอจะไม่พอใจเขา ที่เดียว ที่เรียกเข้าชนนั้น จากความเชื่อของเขาว่า เขายังเหตุผลว่า คนเราที่เกิดมาเนื่องจากน้ำ เป็นคนกำเนิดทำให้คนเป็นคน แต่ในทรายว่า ทำไม่เข้าจึงไม่พอใจเขามาก บางครั้งถึงกับจะลงมือลงในกัน หรือจะถือเป็นเรื่องใหญ่โต การพอด้อมกันก็ได้ จากสาเหตุนั้นเอง ที่คนพื้นเมืองหันมาเรียกว่า ชาวอะเด ชาวด์ หรือไทยใหม่ แทนคำเดิมคือ ชาวนา เสีย แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้คำว่า ชาวด์ เพราะเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไปในทางราชการและภาษาหนังสือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ประวัติความเป็นมาของชาвл

ເຄີມຈາວເຊົາສັຍອຸທຸມລົມແນ່ນໍາແຢງຂຶ້ນເກີຍງ ໃນປະເທດສາທາລະນະລູ້ປະຊຸມປີໄຕຍ
ປະຊາຊົນຈົນ ໄກສອບພະນຸມທີ່ນີ້ກັບໄຮຮອນຄົງນາທາງໄກ້ເປັນພາກ ຈ ໂດຍອາສັຍດຳນຳແນ່ນໍາໂຂງລົງລົງເວົ້ວ
ໄປຕາມຍຄາກຮຽມເຮືອບລົງມາ ຕດອກແຫລມອິນໂຄຈົນ ເບື່ອທະເລົກອາສັຍເຮືອເຮົອນອຸທຸມເກາະທ່າງ ຈ
ຕດອກລົງໄປລົງໝາມແລະແຫລມມລາຍ ຈາກການສ້າງວັດຖຸເກົາ ຈ ເກື່ອງນີ້ເກື່ອງໃໝ່ ແລະມີປະເພີ້ມ

ที่หลงเหลืออยู่ สัมมิตรานว่า ชาวเดเป็นบรรพบุรุษของชาวยุคแรกแนอน

ในระยะ 4,000 ปีที่แล้วมา ได้มีชนเผ่าอินโดนีเซีย อพยพมาจากทางตะวันตกเฉียงใต้ ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน พากอินโถนีเซียเป็นพวกแรกที่ข้ามจากแผ่นดินใหญ่ ออกไปตั้งกรุงราชธานีก่อการ เกาะ การอพบพของชนเผ่าอินโถนีเซีย กระทำเป็น 2 ระยะ ก็คือ พวกแรกได้ถ่ายเป็นตนคราภูดของพากบานาเทศส์ (Bataks) ในสุมาตรา และพากดัก (Dyaks) ในเกาะบอร์เนียว พากหลังได้ถ่ายเป็นตนกำเนิดของชนชาติชวา (Chavanes) นาหลี (Bali) ในปัจจุบันนี้ยังคงตระหนักรู้ในประเทศไทย เช่น (Austronesians) หรืออินโดนีเซียน (Indonesian) มีพากบานาเทศส์ (Bataks) ในสุมาตรา พากดัก (Dyaks) ในเกาะบอร์เนียว และพากชาลาในทางตอนใต้ของประเทศไทย ของชาวยุคแรก ประมาณ 2,000 ปีที่แล้ว ได้ถ่ายเป็นตน ยังมีพากดัก คนพื้นเมืองคงเดินอาศัยอยู่อีกมากmany และแบ่งกลุ่มอยู่ ๆ ออกเป็น กดักบก (Land Dyaks) และกดักน้ำ (Sea Dyaks) และจากหลักฐานการขุดคันหาง โบราณคดี พบร่องรอยเดินของชาวมลายูอยู่ในเกาะบอร์เนียว จึงสัมมิตรานว่า พากอินโถนีเซียที่อพยพมาในครั้งแรกคือพากดัก เป็นบรรพบุรุษของชาวมลายู บางกลุ่มได้อพยพเดยเข้ามาอาศัยอยู่ตามเกาะແลบปั้งตะวันตกของไทย และลืบเชื่อสายมาจนทุกวันนี้

ชาติพันธุ์ (Race)

ชาวนา (ชาวเด) มีลักษณะคล้ายชาวมองโกล แต่ไม่เก็นม้า สูงรากน้ำไทย ผิวขาวดำ และเป็นโรคผิวหนังกันมาก เนื่องจากชนเผ่าที่อยู่แท้ในเรือเป็นเวลานาน จึงเจริญไม่เต็มที่ถ่ายเป็นคนงมงายและอ่อนแอด เมื่อพิจารณาทั่วไปร่างกายและหน้าตาของชาวนา (ชาวเด) จะเห็นได้ชัดเจน ว่าคล้ายคล้ายกับกับชาวมลายูเป็นอย่างยิ่ง บุตรผู้ก่อข้างคล้า ในสูงไม่ทันม้า หน้าอกกว้าง หนาตาดูช้ายก่อนข้างหล่อ และหัวคหงส์สูงกว่าญี่ปุ่น ส่วนผู้หญิงนั้นรูปร่างสูงโปร่ง ผิวพรรณหน้าตาไม่เคยสวยงาม จากการศึกษาและสังเกตเกี่ยวกับเชื้อชาติของมนุษย์ โดยอาศัยหลักการพิจารณาลักษณะรูปร่างทางชีวภาพของมนุษย์ ไก่แก่ สีของผิวหนัง สีและลักษณะของผมและขน ลักษณะสีของดวงตา ส่วนสูงขนาดรูปร่างและลักษณะโดยทั่วไป หน้าผาก จมูก ริมฝีปาก ฟัน และคาง ฯลฯ สัมมิตรานว่า

ชาวนา (ชาวเด) เป็นพากເວົ້າສາດີອົງໂກລ (Mongolois) ເຊັ່ນເຄີຍກັບພາກອົນເຄີຍແຄງ
ຈືນ ພມາ ໄທຍ ມລາຍ ອິນໂກນີ້ເຂົ້າ ແລະນິກຣີໂຕ ລາດ ເປັນກັນ

ชาวนา (ชาวเด) ຂານແຫ່ແລະຄັ້ງ ເຄີມຂອບອາສີຍູ່ເປັນອີສະະ ໃນຂອບກຳສາມາກມ
ກັບຮັກຄຸນອື່ນ ຈົນອູ້ຽວມເປັນພາກເຄີຍກັນ ອພຍເຄລື່ອນຍາຍທໍາມາຫາກີນໄມ້ເປັນຫຼັກແລ້ວ
ແບບແຜນປະເພດແລະກາຫາເປັນຂອງຖານເອງ ໃນພາກທີ່ນີ້ ມີຫົວໜ້າປັກປອງ ແລະເປັນທີ່ເກາຮັກ
ໜັນດື່ອຂອງຄົນໃນກຸມ ມີໜັນທີ່ຮະຈັບຂອງພິພາຫ ໃຫ້ວາມເຫັນໃນກາຣໂຍກຍ້າດີນີ້ທໍາມາຫາກີນ ກໍາທັດ
ດູກາດທໍາມາຫາກີນໃນຮອບນີ້ ກາຣເຮັນທໍາກາຣໄກ ຫົວໜ້າ ໝອ ແລະຂາງໄນ້ ຈະກົງທໍາພື້ນວັງສຽງ
ເສີຍກົນ ຈາກກາຣທີ່ໄດ້ສັງເກດກາຣປັກປອງຄົດຂອງຂາວນຳ (ชาวເດ) ມີຫົວໜ້າປັກປອງເຮົຍກວ່າ
"ໂຕ" ຄົງຈະກອນມາຈາກກໍາວ່າ "ດະໂຕ" ເຊັ່ນເຄີຍກັບກາຣປັກປອງຂອງເນາຄາງ ໃນປະເທດ
ຟິລີປິນສົມັຍແຮກ ຊົ່ງນີ້ຫົວໜ້າເພົາ ແມ່ນເຫັກກາຣປັກປອງອອກເປັນ ນາຮັງໄກ (Barangay)
ແທດນາຮັງໄກ ປະກອບກວຍ ຄຮອນຄຽວ 30 - 100 ຄຮອນຄຽວ ຫົວໜ້າຄຮອນຄຽວເຮົຍກວ່າ ດາຫຼຸ
(Datu) ທີ່ຢູ່ ຮາຍາໜ (Rayale) ຊົ່ງໝາຍດີຈຶ່ງ ຫົວໜ້າຜູ້ປັກປອງກຳບັດ ທີ່ອນນາຮັງໄກ
ທີ່ເຈົ້ານາຍ ຖາງກີເປັນອີສະະແກກັນ ກໍາວ່າ "Barangy" ເປັນກາໝານາເລີຍ ແປລວ່າ "ເຮືອ"
ຂະໜາດທີ່ພວກມາເລີຍພົຍຫເຂົ້າໄປໃນປະເທດຟິລີປິນສົມ ໃນກອນແຮກໃຫ້ເຮົອນາຮັງໄກເປັນພາຫະນະໃນກາຣ
ເດີນຫາງ ແລະຂານນາມດັນຫຼູານທົງໝັ້ນວ່າ "ນາຮັງໄກ" ເພື່ອເປັນອຸ່ສະໜັກທີ່ໄດ້ແລ່ນເຮືອມາດົງ
ແລະເປັນເກີຍຮົມແກ້ນໆນຳມາ ລັດໝະກວາມເປັນອູ້ຽວແລະກາຣປັກປອງຂອງຂາວນຳ (ชาวເດ) ກົດ້າຍຄົງ
ກັບພາກນີ້

ລັດໝະຂາວນຳ (ชาวເດ) ທີ່ອາສີຍູ່ໃນປະເທດໄທຍ໌ທີ່ໄດ້ກົກໝາດກວ້າໄວ້
ສົມັຍກົນຂາວນຳອາສີຍູ່ໃນເຮືອ ບາງຄරາກອົບໝາເຫັກແຮມບັນຫາຍຫາດໃຫ້ເພີ້ງຂ້າກາຣາ ກຣັນເນື່ອ
ເຮົວ ຈົນ ນີ້ ລ່າຍຄົນໄດ້ຖົງຫຼັກແລ້ວ ເປັນໝູ້ນານການຫາຍທະເລີນ ແມ່ກະຮັນນັກມອກຫາຍຄົນ ທ້າຍ
ຈາກທີ່ໜັງໄປຢັງອົກແໜ່ງທີ່ນີ້ ແຕ່ໃນປັຈຸບັນຂາວນຳ (ชาวເດ) ໄກສັກກາຣກົກໝາເຈົ້າຢືນ ຮູ້ຈັກ
ສຽງນານເຮືອນອູ້ຽວເປັນຫຼັກແລ້ວ ແລະອູ້ຽວມັກນີ້ເປັນກຸມກົນ ຂາວນຳ (ชาวເດ) ທີ່ອາສີຍູ່ໃນ
ປະເທດໄທຍ໌ ພອຈະແມ່ນອອກເປັນກຸມຍອຍ ຈົນ ໄກ 3 ພາກ ຄືອ

1. พากมะละกา (Malacca) สัมมิฐานว่า พากนี้คุณอาศัยอยู่แถบช่องแคบมะละกา
2. พากลิงค์ (Lingga) สัมมิฐานว่า พากนี้คุณอาศัยอยู่แถบหมู่เกาะลิงค์
3. พากมาชิง หรือพากสิงห์ พากนี้ส่วนใหญ้อาศัยอยู่แถบเมืองมะริค ทวาย และ เกาะทาง ๆ ในเขตสหภาพพม่า ปัจจุบันพากนี้ยังเรอันอาศัยเรือเป็นนานอยู่ ส่วนมากยังมีชีวิตอยู่ แบบกังคิม พากนี้มีอยู่ในประเทศไทยจำนวนน้อย แถบจังหวัดกระนี่ พังงา ภูเก็ต และร่อนอง ไม่สามารถสำรวจจำนวนที่แน่นอนได้ แท้ชาวนา (ชาวดে) ที่อาศัยอยู่ในแถบจังหวัดสหัสวดี กระนี่ พังงา และภูเก็ต ในปัจจุบันเป็นชาวนาผู้สมเกือบทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างพากมะละกา กับพากลิงค์ และผสมกับพากมาชิงบ้าง บางส่วนไปแต่งงานกับคนพื้นเมืองบ้าง กันมานั้นถือศาสนาน พุทธ ศาสนาอิสลาม และในปัจจุบันมีศาสนาริสต์เข้าไปเผยแพร่ในกลุ่มน้อยบาง

ประวัติการอพยพชนบุนชและหองฉัน

จากการสอบถามและสัมภาษณ์ชาวนา (ชาวดে) และหนอดผู้เป็นหัวหน้าและหมู่บ้าน ในปัจจุบันจะสืบทราบได้ว่า ชาวนาได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ตามเกาะทาง ๆ ในประเทศไทย นับเป็นเวลาหลายร้อยปีมาแล้ว หล่ายช้วายบรรพบุรุษ แท้ไม่ได้มีการจดบันทึกหลักฐานไว้ เพียงแต่ ได้รับการบอกเล่าสืบทอดกันมา และมีสิ่งกอสร้างเหลืออยู่บ้าง พ蛟สัมมิฐานและเป็นหลักฐาน อาจอิงได้ หมอกนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า ชาวนาอพยพมาจาก "เมืองอุทุมงหยาหรายกัยางัน" อยโดย ปูเตาปีัง (เกาะปีัง) ไป เมื่อนี้จะอยู่ในประเทศไทยไร่น้ำเข้าในหมู่บ้าน เข้ามาอาศัยอยู่ที่ หมู่บ้านเจะหลีในเกาะลันตาใหญ่ เป็นแห่งแรก ชาวนาเรียกหมู่บ้านเจะหลีว่า "จี๊เหยอ" และ ในหมู่บ้านเมื่อกันนี้ว่า มีความหมายว่าอย่างไร ทั้งหลักแหล่งทำมาหากินอยู่ตรงหมู่บ้านเจะหลี ทรงกลางเกาะลันตาใหญ่ค่านะเด้ายในบริเวณนี้มีป่าซากซุมมาก มีคลื่นลมสงบ แท้ไม่มีหลักฐาน และสิ่งกอสร้างอื่นใดที่หลงเหลืออยู่เลย และไม่มีกรอบเรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ ช่วงนี้มากนัก ผู้นำมากรังแรกและมีครร เป็นหัวหน้าไม่อาจสืบทราบได้

บรรพบุรุษของชาวนา (ชาวดে) คนแรกตามที่เล่าก็คือ "กะโถะอาคัม" แท้ไม่มีใคร บอกเล่ามากจากจะสินมกันจริง ๆ เท่านั้น คงจะมีความสำคัญในเรื่องชาตินิยม หรือรัฐสีก ละอยก็อาจเป็นได้ กะโถะอาคัมนี้ตามที่เล่าเป็นเชิงนิยายว่า เป็นบุรุษคนแรกของชาวนา (ชาวดে) และเป็นคนที่ไม่เอาเรื่องราواะไรเลย ในบุกที่มีศาสนาราษฎร์เข้ามาในคืนแคน

ค่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคนี้ ชาติค่าง ๆ ได้รับเอกสารสถานที่ตนมีความเลื่อมใสเข้ามา
ยังถือ แต่ละประเทศก็เป็นคนดีรัตน ขอให้เราเตรียมเอาเรื่องเอกสารอะไรไว้
การทำงานไม่ทำ หาไปมีอภินิหารไปที่ไหนก็พักผ่อนนั้น ความไม่เอาไหนจึงเป็นมงคล
ทุกหอคงมายังดุลงานจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ชีวิตร่วน้ำ (ชาวเด) เศรษฐีนักบุญกล้าปะแหงไป

ชีวันนำ (ชาวเด) ที่มาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านเจ้าหลี ในตอนแรกคงจะเป็น
ช่วงระยะเวลาในนานนัก มีวันเรื่องชีวิตร่วมและชาติอยู่ร่วมฝั่งตะวันออกเท่านั้น
ยังไม่รู้จักปรับปรุงสภาพบ้านเรือนให้ดีขึ้น เมื่อสักปีก็โยกย้ายไปที่อื่น เช่น กา
ดใหญ่จ้าว หรือสักปีก็ในที่ใกล้ ๆ แล้วรับมาเรื่อย ๆ เมื่อสักก้อนเมื่อ
ถึงโยกย้ายต่อไป ประการตอนมาเมื่อก่อนไทยอิสลามอพยพเข้าไปอยู่ในหมู่บ้านนี้
พวกร่วน้ำ (ชาวเด) เป็นคนชอบความสงบ ในชุมชนเกี่ยวกับคนภายนอกก็เลย
อพยพแยกย้ายกัน บางส่วนติดตามนายทุนของตนไปรับจ้างขายแรงงาน ถัดฐาน
ที่ชีวันนำ (ชาวเด) อพยพไปอยู่ตอนหลังนี้ ต้องหมู่บ้านบ่อແນ ชีวันนำเรียกว่า
"ปากังปูແນ" คือมีทุ่งดักยะมะเป็นที่ราบริมฝั่งตะวันออกทางเหนือหมู่บ้านเจ้าหลี
จะมีความหมายว่าอย่างไรในอักษรรามาไก และในทราบว่าฝั่งใดเป็นผู้นำไป
และมีใครเป็นหัวหน้า และสืบทรรานในไก่ไว้โยกย้ายกันไปเมื่อใด หมู่บ้าน
บ่อແນนี้อาศัยอยู่เป็นเวลานานหลายช่วงอายุบารูมุย มีชีวันนำ (ชาวเด) อาศัย
อยู่หนาแน่นกว่ากันว่าเป็นกลุ่มใหญ่มากที่เดียว ตั้งที่พอจะลังเกตเห็นໄก์คือมีที่
ฟังศพของบรรพบุรุษอยู่หลาຍแหง สุสานที่มีศพที่ใหญ่โต ໄก์แกะปากังบะบัก
(ทุ่งนาอก) เกินมีนากระซูกซุมาก) นอกจากนั้นที่ ปากังปูແນ (บ่อແນ) ลูกบารา
(คล่องดาว เกินบริเวณนี้เป็นวังนำที่ลึกมาก) สุไหงมาเกา (คล่องยา
เกินเป็นที่ปลูกยาสูบ) ที่ปากังส้อย และที่สุไหงชาบัก (คล่องหาราย) ที่มีศพ
เก่า ๆ จะลังเกตเห็นก่อนที่นกอนยາวาวางอย ทางกานหัวและท้ายของหมู่บ้าน
จะกอนสสานฝังศพเกิน นักจะปลดตนมะพร้าวไว้หลุมละที่ ตนมะพร้าวที่นกไม่
เป็นสักส่วน และมีมะพร้าวอยู่หลายรน อาจหมู่บ้านเจ้าหลีนั้นบางส่วนก็ขับขยาย
และอพยพไปอยู่ด้วยกันเรียงๆ ชั้นอยู่ตอนเหนือระหว่างหมู่บ้านเจ้าหลี (จีสเหยอ)
กับหมู่บ้านบ่อແນ (ปากังปูແນ) ชีวันนำ (ชาวเด) เรียกชุนสานว่า "ปากังบันดัน"

และทุกหมู่บ้านทางที่ประกอบอาชีพทำนาหากินในเกษตรล้นนา อ่าวโถะใหญ่ หรือที่ชาวนา(ชาวเล)เรียกว่า "ตะโถะบูเชอ" แปลว่า อ่าวใหญ่ (ตะโถะ แปลว่า อ่าว, บูเชอ แปลว่า ใหญ่ ต่อจากนั้นก็ออกไปทำนาหากินในบริเวณเกษตรอื่น ๆ เช่น เกษตรป่า (ป่าเลาปีอะปี) เกษตรไหง (ป่าเลาปงไหง) เกษตรพี (ป่าเลาปีປีປี) เกษตรหา (ป่าเลาลีนา) เกษตรจำ (ป่าเลากะจำ) เกษตรมูก (ป่าเลาอาการ) เกษตรเก็ต (ป่าเลาเต็ร์ชา) เกษตรอาทัง (ป่าเลาอาทัยกา) บานหัวแรม (กีดอา) ฯลฯ อพยพไปมาหากันอยู่ ขยายอาณาเขตเรือนใน วงศ์วัง ตอนมาก็จะจัดกระจายไปอ่าศัยอยู่ที่เกษตรอื่น ๆ ด้วย จากการสัมภาษณ์ พожะสรุปสาเหตุการโยกยายถิ่นที่อยู่ของชาวนา(ชาวเล) ให้กันนี้คือ ประการ แรกเนื่องจากมีสมารถเพิ่มมากขึ้น การทำนาหากินอัตตัคัคชักสน และในแหล่งอื่น มีทรัพยากรในห้องทะเลขุดน้ำสมบูรณ์กว่า ห้องท้องออกไปในที่ไกล ๆ ต่างเกษตร เพื่อ เป็นการสืบทอดเจ้าของที่ดินไปอาศัยอยู่ในเกษตรอื่น ๆ สาเหตุประการที่สองจาก คำบอกเล่าว่า ในสมัยหนึ่งตะโถะใหญ่เพิ่งคนอิสลามเป็นชาวหลบหนีการปราบปราม จากเมืองไทรบุรีมาหลบซ่อนอยู่ในเกษตรล้นนาใหญ่ อ่าศัยอยู่ที่บ้านหุ่งหรือบ้านหุ้น ได้ท่าความเดือดร้อนแก่น้ำที่เมืองในแบบนั้นและก่อ起ความสูญเสียต่อคนมา กว่า ทางการเจ้าเมืองกระเบน(เจ้าคุณอิกราชา) จะปราบปรามให้สำเร็จ ชาวนา(ชาวเล) ได้อพยพหลบหนีไปเสียมาก แต่สาเหตุ 2 ประการก็กล่าวว่านี้กินระยะ เวลานาน สาเหตุประการสำคัญที่ทำให้ชาวนา(ชาวเล)อพยพหลบหนีและพยายามไปเลี่ยง เป็นจำนวนมากคือในช่วงระยะเวลาสังคมโลกครั้งที่ 2 ได้เกิดไข้ทรพิษระบาดจากผีเสื้อ แผ่นกินใหญ่แล้วเมืองกระเบน โดยเฉพาะบริเวณตำบลเหนือคลอง ไข้ทรพิษติดต่อ ไปยังพื้นที่คุ้นเคยในไทยอิสลาม และคนพื้นเมืองในเกษตรล้นนาใหญ่ ต่อมาก็ติดต่อ น้ำยังพอกชาวนา(ชาวเล) ในระยะนั้นไม่มียาที่จะรักษาได้ การคอมนากมและ การแพทย์ยังไม่เจริญพอ ยารักษาโรคของชาวนา(ชาวเล) ที่มีเพียงน้ำมนต์เท่านั้น เมื่อชาวนา(ชาวเล) เป็นไข้ทรพิษถูกประพรน้ำมนต์เข้า และประกอบกับว่าชาวนา(ชาวเล) อยู่ใกล้กับทำนาหากินอยู่ในทะเลคลอกเวลา การรักษาไม่ถึงกัน



ทำให้ไข้ทรพิษยังระบาดໄกอย่างรวดเร็วรุนแรงมากขึ้น ชาวนา(ชาวเด) เป็นไข้ทรพิษกันเกือบทุกร้าวเรื่อง เมื่อเป็นไข้แล้วทั้งหายนั้นมีเป็นจำนวนน้อย และส่วนมากนักจะพิการ จากสาเหตุถึงก่อความไม่สงบ ชาวนา(ชาวเด)จึงพาคนกลับหนีละทิ้งบ้านเรือน และผู้ป่วยให้อยู่ตามลำพังไปอยู่ที่เกาะอื่น ชาวนา(ชาวเด) เป็นคนยากจนหาเงินค่าเมื่อเจ็บไข้ทรพิษก็ไม่มีเวลาที่จะทำงานหาเงินในที่สุดก็ขาดแคลนอาหาร ก่อให้กันวากนห้ออาหารตายไปก็มีจำนวนมาก พอกันที่เป็นไข้ทรพิษหาย ผู้ป่วยเล่าเหตุการณ์ในตอนนั้นว่า บางคนเห็นและໄດ້ยินได้ว่านี้เป็นผีตามอุด ผีหัวใจและผีใบ ๓ คน นาเกะบะประดบงานจะมาເອົາຊືວີດ ແນແຕກນີ້ไม่เป็นไข้ยังໄດ້ຍິນເສີຍຜົດກລາວເຫດນີ້ເປັນຕົ້ນ ເຖິກຮາວຄົກລັກນີ້ໃນໜີພວກชาวนา(ชาวเด) เป็นอันมาก คงจะมีสาเหตุมาจากความร้อนสูงจากพิษไข้ทำให้ผู้ป่วยเห็นและໄດ້ยินไปถ่าง ๆ นานา ชาวนา(ชาวเด) กລັງຜົດເປັນຫນอยแລືເປັນຫຼານ ເນື່ອປະບົບເຫດກາຍເຮັນນີ້ເຂົ້າຈຶ່ງອພພລົມຫຼືໄປລື້ນ ທີ່ເຫດ້ອຍໃນນັ້ນມີເພີ່ມສ່ວນນີ້ ເພີ່ມໂຍກຍາຍຄົມມາໃນຕອນໜັງ ເນື່ອໄຫ်ພິຫຍໍາຮູບຮາດແລວ บางຄົນພາກຮອບຮົວອາຍພໍລົມຫຼືໄປພາໄຫ້ທີ່ພິຫຍໍາຕົກໄປດ້ວຍຮູບໃນຕອນແຮກຍັງໄນປາກງານ ເນື່ອໝື່ນໄປຍຸ້ນທຸນແລວ ຈຶ່ງເກືອໄຫ້ທີ່ພິຫຍໍາຂຶ້ນອີກີ່ພາກນີ້ລະທີ່ພິຫຍໍາໄວ້ຄາມລຳພັ້ນຄອໄປອີກ ບາງຮາຍໄນໄກນໍໄປຟັງເພຣະກລັງຈະຕົກໂກຄົນນີ້ ບັນກີ່ພາໄປກ້າງໄວ້ທີ່ໄກ ຖ້າ ຕາມເກະອືນ ຖ້າ ບັນ ແຕ່ສ່ວນນາກນໍໄປຟັງຄາມສຸສານແດນນັ້ນເຕີມໄປໜົດ ຈາກສາເຫຼຸນໜີ້ชาวนา(ชาวเด)ຈຶ່ງ ກරະຈັກຮາຍເປັນຄົງໃໝ່ ແຕ່ທີ່ຕາຍໄປດ້ວຍໄຫ້ທີ່ພິຫຍໍາຮົງນີ້ນັກ ມີຈະນັ້ນชาวนา(ชาวเด) ຄົງຈະເພີ່ມຂຶ້ນນັກ ເກະຕາງ ຖ້າ ທາງຝຶ່ງຕະວັນຄອກชาวนา(ชาวเด) ຄົງອາສີຍເຕີມໄປໜົດແລວ

จากหลักสາເຫຼຸນກົດລາມນີ້ ເປັນເຫດໃຫ້ชาวนา(ชาวเด) ອພພໄປຢູ່ທີ່ໜີ້ນັ້ນມີບານຫົວແລມ (ສັງກະອົງ) ທາງຕອນໄຫຍ້ອົງມານບ່ອແນ ເກະຈໍາ ເກະພື້ນເກະກູ້ເກື້ດ ເກະອາດັ່ງ ບານຄລອງຄວາ ແລະແລມກົງ ແລ້ວ ชาวนา(ชาวเด) ໄກພິຫຍໍາໄປອາສີຍອູ້ເກືອບຖຸກເກະ ມີຮອງຮອຍແລະຫຼັກຮູນນາງອຍງ ພອຈະສົມນິຍຸ້ານ

ไก่ชาวนา(ชาวເລ) ໄກ້ພີພໄປຢຍ ແລະ ຂໍເກາະຄວາງ ຫຼັກນັ້ນຕົກເມື່ອທີ່
ທີ່ຈັກອ່າງຄວາງຂວາງໃນໜ້າຫຸ້າ ເຊັ່ນ ເກາະຫຸ້າຫະເລເໜີ້ອ ເກາະຫຸ້າຫະເລ
ໃກ້ ເກາະຫຸ້າຫະເລຮອງໃຫ້ ເປັນຄົນ ຄົນທີ່ນີ້ເມື່ອງກີ່ຍັງເຮືອຍໃນປັຈຸບັນ
ຂໍເກາະຄວາງ ຫຼັກນັ້ນມາຈາກການຂາວນ້າ(ชาวເລ) ເກືອບທັງສິນ

ສິນຂາວນ້າ(ชาวເລ) ພວກສິນທີ່ໄມ້ທຽບວ່າໄກ້ພີພໄປເນື້ອໄດ້ ພວກນີ້
ຈາກຜູ້ຍື່ອຍື່ອໃນຈັງຫັກພັງງາ ເກາະຫາກທຣາຍກຳ ຈັງຫັກຮະນອງ ວິຄໂຄເຮືອຢ່ອຍຕໍ່
ໃນປະເທດສັ່ນຄົມນີ້ມສໍາກາພິມາ ການພູຜົດເຫັນໄປຈາກຂາວນ້າທີ່ໄປນາກ
ແລະພົດກັນໄນ້ຄອງຮູ້ເຮືອງ

ຖຸນຍົກຄາງຂອງຂາວນ້າ(ชาวເລ) ໃນສັນຍົກອນ ສັນນິຍຮູານວ່າຍື່ອທີ່
ໜຸ້ມບານນອແහນ (ເກາະລັ້ນຕາໃໝ່) ຂາວນ້າ (ชาวເລ) ທັງໝົດທຸກແໜ່ງຈະນາເຮັ່ນ
ໜຸ້ມນົມທຳພື້ນຍື່ອຍື່ອ ໃນວັນເພື່ອເດືອນ 6 ແລະ ເດືອນ 11 (ຂຶ້ນ 14-15 ແລະ
ແຮນ 1 ກຳ) ທີ່ນີ້ເວັບຫາກທຣາຍຫັ້ງເກາະຄົນຕາໃໝ່ໄກລັບຄວາມພຣະແລະ ມີ
ໜຸ້ເລົາວ່າໃນຄອນທີ່ເຂົ້າຍັງເປັນເຄື່ອງເກີຍໄປໆຂາວນ້າ ທຳພື້ນຍື່ອຍື່ອ ຂາວນ້າທຸກ
ຄວາມຄວັງຈະພາສາມາຊືກທຸກຄົນກຣາເຊີຍເວື່ອໃນຮະກຳນາກັນທີ່ຫຼຸດເກາະ ມີເວື່ອຈົດ
ອີນບີເວັບຫາກທຣາຍນາກນາຍເປັນແດວຍາວເຫີຍຄຸກສຸກລົກຕາ ຂາວນ້າທຳພື້ນຍື່ອ
ຮອງຮ່າທຳເພັນຮັບສຳນັກທີ່ນາງວັນຊຸມນຸ່ມກັນອ່າຍັງສຸກສັນນາ ເປັນເວົາ 3 ວັນ
3 ຄືນ ແຕລະຄຣອບຄວັງຈະຈັດເຕີບຍືນອາຫານນາກັນກັນທີ່ນັ້ນ ສິ່ງທີ່ເຫັນຍື່ອຢືນໃນ
ປັຈຸບັນພອຈະເປັນຫຼັກຮູາແລະສັງເກດໄກ້ຄື່ອ ບ່ອນນໍາຈີ້ທີ່ຂາວນ້າຊຸດໄວ້ໃຫ້ໃນຄອນນັ້ນ
ຂາວນ້ານັ້ນຢັ້ງຄົງເວື່ອນັ້ນ 2 ແໜ່ງນິວ "ບ່ອນຂ້າວເລ" ອົບຮົມຫາກທຣາຍ
ໜຸ້ມຫານ ເຄີຍນີ້ໃນການທຳພື້ນນີ້ມີກະໂຕ໌ ຊື່ນີ້ເປັນຫັວໜາແລະເປັນທີ່ເຄາຣພັນດີ້ອ
ຫອງພວກເຂາທຳພື້ນນີ້ ແລະທຳພື້ນຍື່ອຍື່ອທີ່ເກາະຄົນຕາໃໝ່ເພີ່ມແໜ່ງເດີຍວ່າເຫັນນີ້
ພື້ນກັງກ່າວຂາວນ້າທ່ານາເປັນເວລານາຫລາຍຂ້າວ່ານັ້ນຮຽນຮູ່ແລະໄນ້ສາມາຮອສືບຫຣາມ
ໄກ້ວ່າ ໄກ້ເຮັ່ນທຳກັນນາຕັ້ງແຕ່ເນື້ອໄຮ້ ຄຣັງຫັ້ງສຸດທີ່ກະໂຕ໌ກັນສໍາຄັນໄກ້ດິັ່ງແກ່ມ່ຽນລົງ
ຂາວນ້າກະຈະຈັດກະຈະຍອຍໜ້າຫລາຍແໜ່ງ ພື້ນກາຮອຍເວື່ອຈົງແຍກກັນທຳກາມກວານສະຄວກ

ป้าจูบ้านชาวนาทำพิธีโดยเรือที่บ้านเก่าจากก่อน บ้านบ่อแทน บ้านหัวแหลม และที่เก่าสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นหัวหน้ากุழูมจะดำเนินการขึ้น

สูญไปควาชาน้ำ (ชาวເລ) ໄດ້ພີພເຂົ້າມອຍໃນປະເທດໄທ
ນັ້ນເປັນເວລາຫຍາຍຮອຍມີ ຍາກແກກາຮສິນທຽມໄດ້ ເນື່ອຈາກໄມ່ເລືດສູງປາກງູງ
ທີ່ຍັງເລືດອຍໆ ແຕ່ສິນນີ້ຮູານໄກ້ວາຕາມໜູ້ເກະຊາຍຝຶ່ງທະເຄຳນະວັນຕົກຂອງ
ໄທນັ້ນ ດັ່ງເດີມເປັນຫ້ອຍຂອງชาวນໍາ (ชาวເລ) ນາແລວທັງສິນ ຂາວນໍາ (ชาวເລ)
ເປັນຄົນທີ່ເມືອງດັ່ງເດີມຂອງເກະນາກອນ ທີ່ຄົນທີ່ເມືອງໃນມ້າຈຸບັນເຂົ້າໄປອາຫຍ່ຍ
ຂອງສັດຖະກິດ ທີ່ຍັງເລືດອຍໆແລະເປັນຫ້ອງຈັກກັນ ຄື່ອ "ເກະດັ້ນຕາ" ຂາວນໍາ
(ชาวເລ) ເຮັດເກະນິວ່າ "ປະເລາສັດຕິກ" (ປະເລາ ແປລວ່າ ເກະ ສັດຕິ
ແປລວ່າ ລັກຜະຫາດທຽມເປັນແວຍວາ ອີຍກຽມນີ້ເວັນນໍາຈຶດ ດ້ານຫັ້ງຂອງເກະ
ດີດ້ອກັນມາສຸມຫຼວອິນເດີຍ) ເຄົານໍາວ່າເມືອງຮຽງເຮືອນເກະດັ້ນຕາໃນສົມຍັກອນ
ແນວຍົກຄາງທະເລີກສຳສາມາຄນອງເຫັນເກະ ເຫັນຫາດທຽມເປັນແນວຍວາເຫັນ
ແກ້ໄໂດ ສັງເກດໄກຈ່າຍ ອີກປະກາຮນີ້ທັງກຳນັ້ນມາສຸມຫຼວອິນເດີຍນີ້ລື່ມແຮງ
ຄຸ້ນກະຮບຝຶ່ງເປັນຮະລອກສຳສາມາຄນອງເຫັນແນວຍໄກ້ສັດເຈນ ເປັນເກົ່າງໜ້າຢັນໃນ
ກາຮເດີນທາງໃນສົມຍັກອນ ຂາວຈິນເຮັດເກະນິວ່າ "ດຸນຕັ້ງຊູ" (ດຸນ ແປລວ່າເຊາ,
ຕົກ ແປລວ່າ ໄກດ, ສະຄວກ ສັນຊູ ແປລວ່າ ເກະ) ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ນເກະ
ທີ່ນີ້ເຂົ້າເມື່ນແນວຍວາ ຂາວຈິນຈະນາກ້າຍ້ອຍໃນແບນນີ້ໃນສົມຍັກອນກ່າຍົກໃນ
ອາຫາຮາບໄກ້ວາເພີ່ມຂໍ້ພົງກັນນັ້ນເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນຂາວມາຍເຮັດເກະນິວ່າ "ປະ
ປະເລາຕ່າຫຍາ" ຄ່າວ່າ "ດັ້ນຕາ" ຈະກ່ອນມາຈາກການໄກຍັງໄມ່ເປັນທຸກ ແຕ່
ຄ່າວ່າ "ປະເລາສັດຕິກ" ເປັນຫ້ອັກກັນໃນໜູ້ຂາວນໍາຍ້າງກວາງຂາວ ນອກຈາກນີ້
ຢັງນີ້ຂອງສັດຖະກິດ ທີ່ໃນເກະນິ້ນອົກມາກາຍ ທີ່ຈັກເປັນຫ້ອັກຂອງชาวນໍາ ເຊັ່ນ

"บ้านສາດາຄານ" ຂາວນໍາ(ชาวເລ) ເຮັດວ່າ "ຕປີປະປົ້ວ" ເດີມເປັນ
ສັດຖະກິດຈົດເຮືອ ມີຫາດທຽມຢືນອອກໄປພອເປັນຫ້ກໍາມັງຄຸ້ນລື່ມໄດ້ ກ່າວ່າ
"ສາດາຄານ" ເພີ່ມມາເຮັດໃນຄອນຫັ້ງ ໃນສົມຍັກທີ່ມີກາຮຕຽຈາເຮືອສິນຕາ ທີ່ຈັກເດີນ

ระหว่างจังหวัดภูเก็ต กระเบื้อง กันตัง เกาะลันตา และเกาะปีนัง

"แหลมกิง" ชาวบ้าน (ชาวเด) เรียกว่า "ท้าวยังกีดตึ๊ก" (คนหยง
แปลว่า แหลม, กีดตึ๊ก แปลว่า กิง) เป็นแหลมกิงยื่นออกไปในทะเล ชาวบ้าน
เรียกแหลมนี้ว่า "แหลมคอกว้าง" เด็กนิ่งเดินไปทางนี้มีความชุกชุมมากถึง
ขนาดอุดมการทำประมงและแปรรูปเนื้อสัตว์

"บ้านคลองนิน" ชาวบ้าน (ชาวเด) เรียกว่า "ป่าไทด์ปายัก"
(ป่าไทด์ แปลว่า หาด, ปายัก แปลงฯ ยก) ลักษณะบริเวณนี้เป็นที่รวมกัน
ปั้นมีหาดทรายขาว ชาวบ้านเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านคลองนิน" เดิมมีคันอินหนิน
ทันให้ญอยคนหนึ่ง หัวร่องมีขนาดหลาภูมิโอบ ปัจจุบันตายเสียแล้ว อาศัย
สัญญาณเรียกชื่อนามบ้าน และกรอนนามเป็น "บ้านคลองนิน"

"คลองน้ำจีก" ชาวบ้าน (ชาวเด) เรียกว่า "สุเหงชาบีต้าเร่อ"
(สุไหง) แปลว่า คลอง, บีต้า แปลว่า บ้าน, ต้าเร่อ(แปลว่าจีก) มีน้ำจีกตลอด
ปี แม่น้ำที่ไหลตรงปากคลองก่อนออกสู่ทะเลก็ยังจีกสนิท คลองนี้อยู่ทางด้าน
ตะวันตกของเกาะคานนาสมุทรอินเดีย

"คลองนากันเดียง" ชาวบ้านเรียกว่า "ตู้ไหงกราอาซู" ตู้ไหง
แปลว่า คลอง, กรา แปลว่าลิง, อาซู แปลว่า หมา) เดิมชาวบ้าน(ชาวเด)
ได้พากมาไปติดลิง霸道บริเวณนี้ซึ่งมีลิงชุกชุมมาก เป็นที่รักกันในหมู่ชาวบ้าน
(ชาวเด) ค่ายกัน ทำว่า "นากันเตียง" เป็นคำที่ชาวบ้านท้าวไปเรียกันมี
ความหมายในท่านองนี้ เป็นสถานที่ทั้งทับทั้งแปรรูปของคนเดินทางในสมัยก่อน
และจะมารากภาษาอังกฤษยกที่จะลืมหายใจ

บ้านหัวแหลมกลาง ชาวบ้าน(ชาวเด) เรียกว่า "กีดอา" เป็นพื้นที่
อาภัยดังเดิมของชาวบ้านแห่งหนึ่งทางตอนใต้ของเกาะ ไม่ทราบว่ามีความหมายว่า
อย่างไร ปัจจุบันหมู่บ้านนี้เหลือชาวบ้านเพียง 3-4 ครัวเรือน

"ເກະຄານ" ຂ່າວນໍາ (ຫວາເລ) ເຮີກວ້າ "ປ່ເລາປ່າຫັ້ນ"
(ປ່ເລາ ແປ່ລວ້າ ເກະ, ປ່າປັດ ແປ່ລວ້າ ກະຮານ) ພວກຂ່າວນໍາເຄົາວ່າເຄີນ
ກරເຊິ່ງເຮືອໄປເຂົາໄນ້ກະຮານທີ່ເກະນີ້ມາຮອງແດ່ເນື້ອແລະເຮືອກັນໃນໜຸ່ນ
ຂ່າວນໍາຄອນນາ

"ເກະນຸກ" ຂ່າວນໍາເຮີກວ້າ "ປ່ເລາຄາກົງກົງ" (ປ່ເລາ ແປ່ລວ້າ
ເກະ, ດາກົງກົງ ແປ່ລວ້າ ເນື້ອ) ພວກຂ່າວນໍາເຄົາວ່າໃນສົມຍັກອນເນື້ອໄກສັດວົນນາ
ກີ່ນໍາໄປແລ້ວເກະນີ້ ແລະເຮືອກັນໃນໜຸ່ນຂ່າວນໍາຄອນນາ ສ່ວນຄ່າວ້າ "ນຸກ"
ເປັນຄໍາທີ່ຂ່າວພື້ນເນື້ອງເຮືອກເນື້ອງຈາກເກະນີ້ເຄີນ ມີຫອຍນຸກຫຼູກຫຼຸມນາກ ເກະ
ນີ້ຢູ່ໃນຈັງຫວັດຕຽງ

"ຫົວແລນສົດ" (ແລນໂຄນດ) ຂ່າວນໍາ (ຫວາເລ) ເຮີກວ້າ
"ກົມຍັງຫີ່ເອົ" (ກົມຍັງ ແປ່ລວ້າ ແລນ, ຫີ່ເອົ ແປ່ລວ້າ ຄອດ) ແລນນີ້
ມີລົກປະບະເປັນຄອຄອກຢືນອອກໄປໃນທະເລ ປ່າຍແລນນີ້ເກະເຮີກວ້າເກະທີ່ນີ້
ເປັນທີ່ຕັ້ງກະໂຈນໄຟຂອງທາງຮາສກາຣ ຂ່າວນໍາເຮືອແລນນີ້ວ້າ "ແລນໂຄນດ"
ເພິ່ນນີ້ຄົນໂຄນດ ຂັ້ນຂ່າວນໍາ(ຫວາເລ) ປຸດໄວ້ໃນສົມຍັກອນ ທັດຈາກພື້ນ
ລອຍເຮືອເສົ່ງແລ້ວ ຈຶ່ນນີ້ຄົນໂຄນດສົງ ຖ້າ ທັດສິນ ປະມານຮາວ 40-50 ຕົນ
ເທົ່ານີ້ມີຫຼັງຈາກນີ້ແລ້ວ ນີ້ມີຫຼັງຈາກນີ້ແລ້ວ ເພື່ອເພີ່ມແທນເກີຍວ່າເຫັນນີ້

"ຄລາຄສົງ ຮາຍາ" ເປັນທີ່ຕັ້ງວ່າກາຣອ່າເກອເກະດັນຕາປ້ຈຸບັນຂ່າວນໍາ
(ຫວາເລ) ເຮີກວ້າ "ປ່າໄຕຮາຍາ" (ປ່າໄຕ ແປ່ລວ້າ ອາດ, ຮາຍາ ແປ່ລວ້າ
ເຈົາ, ເຈົານາຍ) ນໝາຍການວ້າເປັນຫາດທີ່ຫຼູ້ຂອງເຈົານາຍ ທີ່ຈົບຂອງເຈົາ
ຂ່າວນໍາ(ຫວາເລ) ເຮີກຂ້າຮາຊກາຣວ້າ"ຮາຍາ" ທັດສິນ ອ່າເກອນຕັ້ງຂື້ນເນື້ອ
ພ.ສ.2444 ຄວ້າ"ຮາຍາ" ການຊ່າວນໍາຢັ້ງປ່າຍກວູຍແລະກະຮອນນາເປັນຄໍາໄທຍ
ປ້ຈຸບັນຂ່າວນໍາເຮືອກຄວາດແທນນີ້ວ້າ "ຄລາຄສົງຮາຍາ" ໂກຍເດີນ"ສົງ" ເຂົ້າ
ຂາງໜາ ນຳງົດກັບແປ່ງເປັນຄໍາໄທຍເຮີກວ້າ"ຄລາຄສົງພູກາ"ໄປກົມື້

ເກະອື່ນ ທີ່ ຂັ້ນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກແລະນາງການພາຫະຂ່າວນໍາ (ຫວາເລ) ທີ່ຫຼູ້
ໃນອ່າເກອເນື້ອງກະຮານ ເຊັ່ນ "ເກະພື້ນ" ຂ່າວນໍາເຮີກວ້າ "ປ່ເລາປົວປີ"

(ปูเลา แปลوا เกาะ, ปีอะปี เป็นชื่อของกันโน้ชนิดหนึ่งตามภาษาชาวนา
(ชาวເລ) ชอบเขียนในริเวอร์โคลนเด่น วินน้ำได้มีคล้ายคนลำพ หรือ
ทันโคงกัง และมีอยู่มากนอยในเกาะนี้) เกาะพີມืออยุ่คล้ายเกาะ และ
อย่างหางจากฝั่นแผ่นดินใหญ่นอก ชาวบ้านเรียกเพี้ยนมาเป็น "เกาะพີ"

"เกาะจำ" ชาวบ่า (ชาวເລ) เรียกว่า "ปูเลากะຈົນ" (ปูเลา
แปลوا เกาะ, กະຈົນ แปลوا จาก) ในเกาะนี้เดิมมีคนจากมาก ใบมี
ลักษณะคล้ายใบหวาย ต้นหางนากด้วยหวานเป็นผืนใช้บุ่งหลังค ชาวบ้าน
เรียกเกาะนี้ว่า "เกาะจำ" เพี้ยนมาจากคำว่า "ກະຈົນ" เกาะจำเป็นเกาะ
เดียว หน้าเกาะป เดิมชาวบ้านนำอาศัยอย ปัจจุบันคล้ายเป็นเกาะร้าง
ชาวบาน(ชาวເລ) อพยพมาอยท์เกาะป แต่ชาวบ้านก็ยังคงเรียกเดิมทอยู่ใน
ชื่อของชาวบาน(ชาวເລ) ว่า บานเกาะจำอีกสถานที่แห่งใหม่ชื่อชาวบาน(ชาวເລ)
เรียกษา ปูเลากะคอຍ (ปูเลา แปลوا เกาะ, ลัก แปลوا นกชนิดหนึ่ง
คล้ายหอยตา ตัวสีขาว ชอบกินปศุในทะเล ชาวบ้านก็ชนิดนี้วานกออก
อะตอย แปลوا เกาะ, จันอย) กด้าวมีไว้ในสมัยก่อน มีนกออกตัวหนึ่ง
มาเกาะอยท์กันใน ที่บริเวณหมู่บ้านนี้ จะบินออกไปหาภินท์ในกีตาน จะกลับ
มาเกาะและนอนอยหนาบนเกาะจำปัจจุบันคือสถานที่ที่นกออกนามาเกาะเป็นประจำ

"เกาะสีบอยา" ชาวบาน(ชาวເລ) เรียกว่า "ปูเลาພູາ" "புலோ
แปลواเกาะ, พູຍູກ แปล瓦(รเรຊ) กล่าวกันว่า เดิมในແຜນນິມຈາ ชุมชน
ເກະນ້ອຍໄກຄົນປັ້ງ ນີ້ອາວແຄນ ๆ ປັຈຸບັນເປັນຫຼືຕຳມັດ ເດີມື້ນັກົມອາເວົວ
ເກະລັນຕາ ແກນີ້ອົງຈາກຄຣາຄນາກມໄປມາຢາກລົງບາດ ຈຶ່ງໄດ້ໂອນໄປຫິນ
ກົມົມາກອມເນືອງຮະນິຈນປັຈຸບັນ

"เกาะภົກເກີດ" ชาวบาน(ชาวເລ) เรียกว่า "ปูเลาເທົກຂໍາ"
ปูเลา แปลوا เกาะ, ເທົກຂໍາ แปลوا ສດານທ່ຽວດິນພວກເຂົາເລືອກໄກ

พอยใจแล้ว ชอบที่จะอาศัยอยู่ คล่าวคือ ได้พยายามเรียนไปทำมาหากินตาม
เก่าๆ ทางแตงแคล้ว เก่าๆ นี้มีความสัมภានมากกว่าท่อน สะดวกใน
การนำสิ่งของที่หามาได้ไปแลกเปลี่ยนเครื่องบาร์โค้ดและอุปโภค ที่นี่สามารถ
ทำมาหากินได้คล่อง มีทันและคนพื้นเมืองอยช่วยเหลือ ปัจจุบันคำนี้เพียงมาเป็น
คำว่า "หุงๆ" เป็นชื่อหมูบานในอำเภอเมืองภูเก็ต และที่หมูบานนี้เดิมเป็นทั้ง
เมืองภูเก็ต ชุมชนหลาย เรียกเก่าๆ ก็ว่า "ป่าเลาคิต" แปลว่า เก่าๆ ที่มี
ภูเขาสูง และคำนี้เพียงมาเป็น "ภูเก็ต" ในปัจจุบัน แต่คำว่า "ป่าเลาเต่าช่า"
เป็นที่รู้จักกันในหมูบานนำอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังมีสถานที่อื่น ๆ
ที่เป็นที่รู้จักของชาวบ้าน(ชาวเด) เช่น "หากระไว้" ชาวบ้าน(ชาวเด)
เรียกว่า "ป่าไคร่ราไว้" (ป่าไคร่ แปลว่า หาด, ราไว้ แปลว่า เบ็ด)
สัมภาษณ์ชาวเดิมแบบบริเวณนี้มีการยกเบ็ด หาดกุ้งหาดลากันมาก ปัจจุบันคน
พื้นเมืองยังเรียกเบ็ดกับปลาชนิดหนึ่งว่า เบ็ดราไว้ ราไว้ เป็นคำกลืน
คำภาษาเมืองภูเก็ต รินทะเดมีหาดทรายสวยงาม เป็นสถานที่ห้องเที่ยวพักผ่อน
หย่อนใจของนักท่องเที่ยว จากการสัมภาษณ์ของคนพื้นที่ว่าราไว้มานาจากคำศัพท์
เดิมว่า กะลารราอ หรือกราราอ ราอหรือราอ ออกรสเป็นเพียง
เป็น ราอ ระเวย กราราอ กระไว้ กราไว้ ราไว้ เครื่องมือ
ในการประมงชนิดหนึ่งของพวกราบ้าน(ชาวเด) ใช้สำหรับฟักกุ้ง คือรัว หรือรัวและ
และยังมีอยู่ในปัจจุบัน "หากระวินทร์" ชาวบ้านเรียกว่า "ป่าไคร่ป่าตัก" (ป่าไคร่
แปลว่าหาด, ป่าตัก ไม่ทราบความหมายว่ามีประวัติมาอย่างไร

"อ่าวสะป้า" ชาวบ้าน(ชาวเด) เรียกว่า "ตะโลสะป้า" "กะทุ"
เป็นชื่ออำเภอในจังหวัดภูเก็ต สัมภาษณ์ชาวบ้านจากคำว่า "กระบท" โดยออก
เสียงเพียงจากเดิมมาเป็นกราด กระทุ กระทุ กระทุ เพิ่มวรรณยุกต์เข้าไป
เพื่อให้มีความหมายในภาษาไทย อีกแห่งหนึ่งสัมภาษณ์ชาวบ้านจากคำ "กระบท"
ซึ่งหมายความว่าเป็นอ่าวแห่งแรกที่น้ำพุ

"ตลาด" เป็นชื่อคำเรียกในจังหวัดภูเก็ต เป็นคำที่เพี้ยนมาจากภาษาพม่า จากคำเดิมว่า "ตลาด" ซึ่งชาวพม่าใช้เรียกชาวนา(ชาวเด) ที่อาศัยอยู่ในแถบนี้

"เกาะสีเหลือง" ชาวนา (ชาวเด) เรียกว่า "ปูเลาสีเหลือง" (ปูเลา แปลว่า เกาะ, สีเหลือง แปลว่า พูล) ในสมัยก่อนมีการปลูกพูลที่เกาะนี้มาก ชาวนาไปหาพูลที่นี่เพื่อไปคั่นกับหมาก เกาะนี้แยกออกจากเกาะภูเก็ตโดยลักษณะเด็ก ๆ สันนิษฐานว่า เดิมเป็นผืนแผ่นดินเกี่ยวกันกับเกาะภูเก็ต ชาวนา(ชาวเด)บางพื้นที่เรียกคำว่า "สีเหลือง" เป็น "สีแร" ก็มี ซึ่งคุณ "ปูเลาปีนัง" หรือ "ปูเลาปีแน" (เกาะหมาก) นั่นเอง

"บ้านไทยใหม่" เป็นชื่อหมู่บ้านชาวนาในอำเภอท้ายเมือง จังหวัดพังงา ชาวนา (ชาวเด) เรียกว่า "ป่าไทรยากรี" ชาวพื้นเมืองเรียกว่า "หาดบางคลี" ไม่ทราบว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร

"เกาะอาทั้ง" เป็นคำเรียกของคนพื้นเมืองและทางราชการชาวนา (ชาวเด) เรียกเกาะนี้ว่า "ปูเลาอาทั้ง" (ปูเลา แปลว่า เกาะ, อาทั้ง แปลว่า อาดยาค เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า Dyaks หรือ Dayaks ไถแก่ชาวคัก) หรืออีกนัยหนึ่งคือ "อาทั้งยาก" นั้น ตั้งจะมาจากเรียกชื่อสถานที่ใช้ประกอบพิธีกรรม มีในปั๊กไว้ห้าดวยไม้ตีชวางเป็นรูปกาษatham ปลาย ๓ ด้านผุดดวยใบกะพรือ คล้ายกับไม้กางเขนใช้ปั๊กไว้ในขณะทำพิธีด้วยเรือ เป็นเครื่องขึ้นชักชาวบ้านปักเป้ายันตราย ชาวนา(ชาวเด) แทนเกาะอาทั้งด้วยนามอุฐมานันทน์ และ เรียกสถานที่นี้ว่า "ปูเลาอาทั้งยาก" ตามชื่อของเกรียงหมายถึงคลาว

ชาวนา(ชาวเด) อาศัยอยู่ตามเกาะต่าง ๆ หัวไป นับตั้งแต่ประเทศสัมบูรณ์นิยมสหภาพมานานถึงเกาะบอร์เนียว แค่เดพารท์เมนต์อยู่ในประเทศไทย ที่อยู่เป็นส่วนน้อย ชาวนา(ชาวเด) ที่พำนัชในเขตไทยนั้น เป็นนักพนงเจรภัจจิง แต่ไม่ทองเที่ยวไปไกล และมักจะกลับมาอีกที่เคยอยู่ อาศัยอยู่ในเรือเล็กๆ ยาวประมาณ ๗ เมตร (หรือ ๓ วา ๒ ศอก) พอยู่ได้ ๒ คน ผ้าเมี้ยนกับลูกอีกราว ๖ คน บางครั้งก็ต้องอยู่บนบกช่วงราวด้วยเรือ ชุตเกร็งมือจันส์ทวนนำ และ

เวลาที่คอมพิวเตอร์ไม่ดี ปัจจุบันมีชาวนา(ชาวເລ)อยู่ประมาณ 400 ครอบครัว 2,300 คน อาศัยกระจัดกระจายตามเนินเขา และรายฝั่งทะเลในจังหวัดต่าง ๆ กันก็อไปนี้

จังหวัดสกุล

อาศัยอยู่ในหมู่บ้านชาวอาคัง ตำบลเก้าส่าหรา อำเภอเมืองจังหวัดสกุล ประกอบด้วยหมู่บ้านอยู่ 24 แห่ง โดยเฉพาะในเก้าหลีเปี๊ะ (หลีเปี๊ะ แปลว่า แบบ, ราก) มีชาวนา(ชาวເລ) อาศัยอยู่มาก นอกจากนี้อาศัยอยู่ใน เก้าตง เก้าเหล็ก เก้าหินจาน เก้ามูโลนออก เก้าคลัง เก้าอื่น แหล่งเกษตรส่าหรา รวมกันประมาณ 62 ครอบครัว 587 คน

สมัยไทยยังคิดนิแตกนักต้นกรังกาน ไทรบุรี (รวมทั้งปลิศ ในสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ. 2452) ให้อังกฤษหมู่บ้านชาวอาคังเป็นคืนแคนท่ออังกฤษต้องการแล้วความสามารถของเจ้าเมืองสกุลในสมัยนั้น ได้นำชาวนา(ชาวເລ)จาก เก้าสีเหลือง จังหวัดภูเก็ต จ้าวเก้าลันตา จังหวัดภูรี ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ ในเก้าอาคัง และยึดบ้านท่ออังกฤษไว้ เก้าที่เป็นของไทย มีคนไทยทำมาหากินอยู่ และเมื่อแบ่งปันพรบ้านกันใหม่ ให้ถือเอาสันปันน้ำตกระหว่างลำน้ำปลิศและลำน้ำปะปีย ในจังหวัดสกุลเป็นแนวแบ่งจากสาเหตุดังกล่าว และสภาพชีวิตร่วมเป็นอยุ่ของชาวนาแต่ละต่างไปกับชาวบ้านราย คืนแคนส่วนนี้จึงยังคงเป็นของไทยอยู่จนปัจจุบัน

ผู้นำชาวเก้าอาคังคนแรก ชื่อ นายอันดี หาญทะເດ (ชาวนาหรือชาวເລ เรียกว่า ໂຕຄອງຫີ) นามสกุลหาญทะເດນี่ ผู้วาราชการจังหวัดสกุลสมัยนั้น เป็นผู้ตั้งให้ชาวเก้าอาคังทุกคนใช้นามสกุล "หาญทะເດ" กันทั้งเก้า นอกจากผลพยพนาภัยหลัง ที่มาจากเก้าลันตา เก้าพีพี เก้าสีเหลือง น้ำใช้นามสกุล "ทะເດສິກ" แต่ก็ไม่แน่นอนเสมอไป นักเรียนที่โรงเรียนเก้าอาคังใช้นามสกุล "หาญทะເດ" ประมาณ 80% ทะເດສິກ 10% นอกจากนี้ใช้นามสกุลอื่น ๆ

จังหวัดกระนี่

อำเภอกระนี่ อาศัยอยู่ในเกษตรลั่นตาไฟ ต่ำบลเกษตรลั่นตาไฟ
2 แห่งคือ ที่หมู่บ้านหัวแหลมสุด (สังฆะอุ) และบ้านหัวแหลมกลางแห่งหนึ่ง
กับที่หมู่บ้านศาลาวาน (แหลมคอภูวง, คลองดาว และบ่อแทน) แยกด้วยที่หมู่บ้าน
ศาลาดานและท่ายເກະ ประมาณ 110 ครอบครัว 500 คน

อำเภอเมืองกระนี่ อาศัยอยู่ที่ເກະพີພີ ตำบลอ่าววนาง เกาะຈາ
(ເກະປູ) ตำบลສົມຍອງรวมกันประมาณ 36 ครอบครัว 170 คน

จังหวัดแก๊ก

อาศัยอยู่ที่ເກະສີເທຣ หากราໄວຍ หาดຕ່າງໄຊ บ້ານສະບຳ ມືອຍ
ประมาณ 134 ครอบครัว 700 คน

จังหวัดพังงา

อาศัยอยู่ที่หาดบางคลี (ป่าไกบากรี) หรือบ้านไทยใหม่ ตำบลบางคลี
อำเภอท้ายเมือง มีประมาณ 50 ครอบครัว 300 คน

นอกจากนี้บ้านส่วนอาศัยอยู่ตามເກະในจังหวัดระนอง อพยพไปมาใน
ระหว่างเขตแดนไทยกับพม่าเป็นการบากແກ່ກາරສ້າງວາ ซึ่งส่วนมากเป็นชาวนา
(ชาวເຈ) พວກສິງ

การตั้งบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย

ในสมัยก่อนชาวน้ำอาศัยอยู่ในเรือ บ้างคราวก็ขึ้นมาพักแรมบนชายหาด
ใต้เพิงชั่วคราว ครั้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ หลายคนได้ตั้งหลักแหลงเป็นหมู่บ้านตาม
ชายทะเลขึ้น แม้กระนั้นก็ยังมีอีกหลายคนที่ย้ายจากที่แหงหนึ่งไปยังอีกแหงหนึ่ง
ที่พักของนักทองทะเลท้าวใหญ่ในปักษ์남쪽 from the river mouth ตลาด และถนน



ระบบครอบครัวและความสัมพันธ์ของ世人

โครงสร้างของครอบครัวชาวนา (ชาวเด) เป็นครอบครัวขนาดปานกลาง ในครอบครัวนี้มีความหลากหลายและบุคลากรร่วมกัน แต่ในช่วงฤดูกาลเมื่อ แห้งแล้ง หรือมีครอบครัวในบ้านจะแยกออกไปตั้งบ้านเรือนอยู่ไกล ๆ หรือ ติดตอกันในบ้านเดียวกัน เนื่องจากบ้านเดิมคับแคบ ไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้หลายครอบครัว เป็นลักษณะครอบครัวแบบขยาย (Extended family)

อาหารอาหารและการประกอบอาชีพ

อาหารหลักของชาวนา (ชาวเด) คือข้าวและลิ้งที่พึ่งหาได้ในท้องถิ่น หรือหิรื้นมาจากการแลกเปลี่ยน แต่โดยการประกอบที่ดินได้รับประทานอาหารวันละ ๓ มื้อ ส่วนมาก ๑-๒ บุ่งเท่านั้น เช่นฝึกและอุดหนุนโดยชิน บางวันไปรับจ้างไปทำงาน ไม่ได้หานาข้าวก็มี บางที่ชอบกินเนื้อจาก ชาวนา (ชาวเด) ชอบกินอาหารเก็บหกอย่าง ไม่ได้อีกเว้นอาหารบางประเภทเหมือนคนอิสلام อาหารโปรดที่ส่วนมากได้จากผลผลิตทางประเทศ เป็นอาหารที่นำมาได้เอง โดยไม่ต้องซื้อ นอกจากนั้นก็หานาจากป่าบาง

การแต่งกายและเครื่องประดับ

ในสมัยก่อน การแต่งกายพิถาย ชอบนุ่งผ้าเตี้ยไว้ส่วนเดียว ผ้าถุง ชอบนุ่งกระโวงมอกคอมถึงหัวเข่า ส่วนมากใช้ผ้าโสรง หรือผ้าถุงไม่ค่อย ส่วนเดียวเท่านั้น ชาวนา (ชาวเด) พากลิงหักกันเดินไว้ส่วนเดียว ผ้าถุงแม่จะโต เป็นสาวกีบังไว้ส่วนเดียว การแต่งกายเมื่อสาวเป็นลิ้งที่เกิดขึ้นตอนหัวลง ไม่นำจะอยู่หรือต้องปักปักแต่ประการใด ส่วนเครื่องประดับมีไม่มีอะไรมากมาย

การแต่งกายในสมัยปัจจุบัน นั่นว่าไก่พื้นนาและเลียนแบบคนพื้นเมือง เป็นอันมาก บางคนเราระมองไม่ออกเลยว่า เขายังเป็นชาวนา (ชาวเด) ถ้า เขายังไม่พูดคุยกันในขณะที่ออกไปปลูกด้วย ยานรุ่มมุขชนเข้าจะแต่งกายแบบชาวพื้นเมืองทุกประการ

สุขภาพอนามัยและการรักษาพยาบาล ในสมัยดังเดิมการตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน ไม่เป็นสัดส่วนและมักจะสกปรก แม้ว่าจะอยู่ริมน้ำชายหาด ก็ยังมีน้ำคราขังอยู่ใต้ดินบ้าน ไม่รักสะอาดน้ำ แต่บางแห่งธรรมชาติและสันที่อยู่ทางที่ไม่ถูกปลูกป่า เช่นเมืองพืชที่คิด แม่น้ำบ้านมักจะมีกลิ่นเหม็น ส่วนมากมักจะเป็นกลิ่นกาฝาก สิ่งปฏิกูล เนื่องจากขาดการแนะนำ อิทธิพลภายนอกยังเข้าไปในถึง ในสมัยปัจจุบันที่อยาคัยเป็นสัดส่วน เป็นกลุ่มก้อน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามขึ้น บ้านมักจะหันหน้าออกสู่ทะเล มีขนาดพอ ๆ กัน รักษาความสะอาดบ้านเรือน รักปลูกไม้ประดับ กัดแปลงธรรมชาติให้สวยงาม เท็จลิงที่เป็นปฏิกูล แต่บางแห่งบริเวณหมู่บ้านยังมีกลิ่นเหม็น ชาวบ้าน(ชาวเด) ยังไม่รักษาส่วนใหญ่เป็นที่ถูกสูดด้วยลม ภายนอนบ้านยังส่วนบุคคล ชาวบ้าน(ชาวเด)ทั่ว ๆ ไป มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ เพราะได้รับอาหารศูนย์จากทะเล มีอาหารโปรดกินจากทะเล

โรคภัยที่เป็นกันมาก ได้แก่ โรคผิวหนัง มีลักษณะเป็นขุย สาเหตุจากชาวบ้าน(ชาวเด) ไม่ดูแลความสะอาด เพราะนำอาหารต้องไปเอามาจากที่ไกล ๆ นอกจากนั้นมีไข้ทรพิษในสมัยก่อน แต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นไข้มาเลเรีย กันมาก เนื่องจากขยายฝังตัวในตัวคนของประเทศไทย มีฝันตอกซุกซุกชุม ชาวบ้าน(ชาวเด)ในรักษาในบ้าน ส่วนเกือบ ๆ จะเป็นโรคทางเดินอาหาร และระบบหายใจ เช่น โรคหอบรุ้งและไข้หวัด ส่วนคนสูงอายุมักจะเป็นเกี้ยวภัยและตา เช่น หูติ้ง ตาพร่า

การคลอตอนามัยเด็กและการเลี้ยงดู การคลอตอนามัยเด็ก ไม่มีผู้ดูแลหรือ หมู่บ้านหนึ่งมีผู้ที่จะทำการคลอดได้เพียงคนเดียวเท่านั้น อย่างมาก ก็มีลูกมีอีกไว้รับช่วงในโอกาสต่อไปได้เพียง 1 คน เพราะส่วนมากไม่ค่อยมีการยอมรับหน้าที่อันนี้ แต่ที่สำคัญรับในฐานะเป็นลูกหลาน เนื่องจากกลัวกรู (หนอซัง เป็นบรรพบุรุษ) จะลงโทษเอา บางคนคลอดคลอกนี้รักษาอยู่ถึง 4-5 วัน เชาก็จะไปหาหนอของพวากษาที่มีความชำนาญ ใกล้แสนใกล้กับลูกสาวหรือเจียงเรือไป

ในกลุ่มหมู่คำแย่มีหมวดที่มีความส่วนรวมที่ใช้ยาช่วยคนที่กลอกรักษาแล้ว โดยให้ทานยาที่ทำด้วยรากไม้รอดหรือวิตามาไก้หน้ายก

สำหรับหารักแรงคอดในน้ำ เขาให้รับประทานน้ำผึ้งร่วงเพื่อถ่ายของเสียในห้องอโถ ในระยะแรกเข้าจะให้กินนมมากๆไปจนกว่าจะแข็งแรง จึงให้รับประทานข้าวสุกเป็นๆ ไม่สม世俗ไรเลย

การศึกษาอบรมและการสร้างบุคลิกภาพให้แก่สมาชิก ในสัมมนาในการให้การศึกษาอบรม และการสร้างบุคลิกภาพให้แก่สมาชิกในกลุ่มเป็นหน้าที่ของหัวหน้าครอบครัว อันได้แก่บิคำารดา พูปกรอง หัวหน้ากลุ่ม เป็นผู้ให้การถ่ายทอดควัฒนธรรมซึ่งเป็นไปโดยไม่มีพิธีรื่อง ครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของเด็กและคนหนุ่มสาว และสามารถรักษาประเพณีแบบเดิมไว้ได้มาก ในเมืองพิษพลาญนอกเข้านาปะปัน เพราะไม่มีวัฒนธรรมหรืออิทธิพลภายนอกเข้ามาแทรก ทั้งนี้สืบจากของเข้าในขอบเขตความรู้สึกกับผู้อื่น เรื่องราวที่อบรมให้สมาชิกเรียนรู้ มักเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตรประจำวัน เช่น การทำมาหากิน การสร้างหอยอาทัย การรักษาพยาบาลอยู่มาย ระบบที่บบประเพณีของกลุ่มน้ำที่ของสามีภรรยาในครอบครัว ความประพฤติโดยทั่วไป ความเชื่อ ตลอดจนความนุ่งหมายของชีวิต ฯลฯ

น้ำจุบันชาวน้ำ(ชาวเด) ไก่สูบครหลานให้เข้าศึกษาในโรงเรียนแล้ว กิ่กตาม แต่สถาบันทางครอบครัวยังมีอิทธิพลต่อสมาชิกอยู่มาก ส่วนทางโรงเรียนไก่แบ่งเบาภาระช่วยเหลือด้วย จากเดิมชาวน้ำ(ชาวเด)ไม่รู้หนังสือไม่สามารถอ่านออกเขียนได้

ป้าจุบันมีเด็กชาวน้ำ(ชาวเด) ที่บ้านประถมศึกษาตอนตน เกือบทุกบ้านและสามารถสูบครหลานเรียนต่อไก่ถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มันสมองของชาวน้ำ(ชาวเด)สามารถเรียนต่อไก่ถึงชั้นมัธยมศึกษาหรือสูงกว่านั้น แค่ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะส่งเสริมและไม่ยอมออกจากบ้านไป

คติชาวบ้าน ในหมู่บ้านชาวนา(ชาวເລ) มีนิทานที่เล่าสืบต่อกันมา
หลายช่วงบรรพบุรุษ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นมา การทำงานหากิน
ความศักดิ์สิทธิ์ของพระที่เท่าที่เขานั้นถือ เรื่องผีสาว เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ
บางเรื่องก็เชื่อเดือนลอย เล่าสืบต่อ กันมาเรื่อยๆ คติเหล่านี้ใช้เป็นหลักในการอบรมสมานฉันและควบคุมความประพฤติ ทำให้คนในกลุ่มเกิดความกลัวและ
ยอมรับนับถือ

ลักษณะนิสัยใจดี ค่านิยม สิ่งที่ชาวนา(ชาวເລ) ยึดถือเป็นค่านิยม
ประจำหมู่บ้าน คือความซื่อสัตย์ ชาวนา(ชาวເລ) มีความซื่อสัตย์ต่อ กันมาก
ชาวนา(ชาวເລ) มีนิสัยเป็นสุภาพ ไม่เกรgar ไม่มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกัน
มีความสามัคคีกัน มีงานการอะไรก็ช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่

ชาวนา(ชาวເລ) นั้นถือว่ามีอาวุโสกว่า บุคคลที่มีฐานะสูงกว่าทุกคนจะเรื่องพัง
หัวหน้าของคน หัวหน้าครอบครัวจะดูแลกันไป ชาวนา(ชาวເລ) โดยทั่วไปเป็น
คนฟื้นฟื้น ไม่รักเก็บหอมของหรรษ์ ยังยึดถือชีวิตแบบดั้งเดิม หาไปกินไป
ไม่รู้จักสะสม ภายนอกเหตุนี้ปัญญาดีกว่าคนอื่นๆ มาก

ศาสตร์และความเชื่อ ชาวนา(ชาวເລ) เป็นชนที่ไม่มีศาสตร์ สาเหตุ
ที่เห็นว่าเรื่อง อาหารธรรมและอิทธิพลของศาสตราเฝ่าไม้ในดิน พากษาไม้มีความเชื่อ
ทางผีสาวอย่างมั่นคง จะเชื่อมป่วยอย่างไร ยาไม้ถอนห้องน้ำรักษาด้วยใช้ชีวิตรักษา^{ให้มี} ยังดีกว่าการป่วยนั้นคือผีกิน ชาวนา(ชาวເລ) ศรัทธาฝึกมาก

ในด้านประภูมิการศึกษาด้านธรรมชาติที่เกิดขึ้น เช่น ฝนตก พารอง พายา
ชาย ฯลฯ ชาวนา(ชาวເລ) มีความกลัว ถือเป็นเรื่องการลงโทษของผีสาว เช่น
มีความเชื่อในเรื่องของวิญญาณเช่นกัน ความ恐怖หรือผีพุ่ง ไก่นั้นถือเป็นประภูมิ
ของผีซึ่งเขาเรียกว่าปี

ภาษา ชาวนา(ชาวเด) มีภาษาพูดที่เป็นของเขารองโดยเฉพาะ แต่ไม่มีภาษาเขียน มีสำเนียงกล้ายากตามลัญและอินโถนีเช่น เข้าพบภาษาอินโถนีเช่น ไกเพียงบางคำ และภาษาลัญไกเพียงบางคำ แท้ส่าเนียงบิดเพี้ยนไป บางคำเข้าสื่อสารขึ้นมาเองอยู่ในวงแอบ ๆ มีศัพท์หนอยก้า เป็นอย่างจักวิทยาการไม่เจริญ ค้าห้าสั่งขึ้นใช้เป็นคำห้าห้าก็จะต้องห้าห้างานของเขาน่าเห็น สัญญาณว่า ภาษาของชาวนา(ชาวเด) เป็นภาษากระคล้อยโดย อินโถนีเช่น กลุ่มภาษาชาวลัญ สาขาภาษาอินโถนีเช่น ชื่อพืชชาว ยาหลี มาตรฐาน น้ำกระสัน บัวรี ภัยค แลดอน ๆ ความเก่าแก่ ๆ พกอยมาก

ชนบท ชนบทนี่ยัง แบบแผนและประเพณี ชาวนา(ชาวเด) ไม่มีอะไรมากมาย ผับตั้งแตะยะวัยแรก ไม่มีภื้นที่การโภคนมไฟ ไม่มีซื้อการบวงสรวง การคลอดไม่มี พิธีรีบดึง ประเพณีการแต่งงาน ถือเป็นเรื่องสำคัญในชีวิต หมุนส่วนจะนิยม แต่งงานเมื่อมีอายุระหว่าง 14-17 ปี ในเรื่องการเลือกคู่ครอง ชาวนา(ชาวเด) มีอิสระเสรีในการเลือกคู่ครอง

การเปลี่ยนแปลงทางชนบท ชนบทนี่ยังประเพณี ชาวนา(ชาวเด) ไก เป็ดยังเปล่งไปจากเดิมมาก เพราะไกรับอิทธิพลจากคนพื้นเมือง ประเพณี ของเขามีแข็งพอที่จะต่อสู้กับธรรมชาติอย่างต่อต้านได้ กลุ่มเข้าเดินทางเรียนรู้และ ปรับชีวุธอยู่เสมอ ประเพณีค้าง ๆ แม้จะสมบูรณ์ดีก็ต้องใช้ของเก็บสูญด้วยในมือ ชรา ประเพณีการแต่งงาน เอาแบบไทยบาง วิถีความบ้าง

ความเชื่อฟ้า เป็นลัทธิปัจจุบัน ไปจากเดิม เช่น เดิมเก็บเครื่องผลิตจาก หัวรากขาดไม้ใหญ่ ใช้สอย ใช้วิธีการง่าย ๆ กับไม้เกร็งมือหางวิทยาศาสตร์ เช้าช้าย,

ภาคผนวก ช.
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ของนักสำรวจใช้
ในสำนักงานแทนนั้น
แบบสัมภาษณ์เลขที่

๑ ๒ ๓

บัตรเลขที่

๔

๕

๖

ผู้ตอบล้มภายนอกบ้านเลขที่	
หมู่	
ตำบล	
จังหวัด	
ผู้สัมภาษณ์ ชื่อ	
สกุล	
พกอยู่บ้านเลขที่	
ตำบล	
อำเภอ	
จังหวัด	
ผู้ระหว่างทาง ชื่อ	สกุล

กำหนดรหัสจังหวัดกันนี้

1 = กรุงเทพฯ	1 = อำเภอเมือง	2 = อำเภอเกาะลันตา
2 = พังงา	1 = อำเภอตะกั่วป่า	2 = อำเภอห้วยเมื่อง
3 = ภูเก็ต	1 = อำเภอเมือง	2 = อำเภอฉลาง
4 = ศรีสะเกษ		
5 = ระนอง		
6 = สุราษฎร์ธานี		

แบบสัมภาษณ์เรื่อง การเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเดลฯ

ผู้ตอบสัมภาษณ์ ໄດ້ແກ່ ສත්‍රීທີແທງງານແລ້ວ ອາຍຸທັງແຕ່ 15-49 ປີ ໄນວາຈະອູ້ກິນກັບສາມືໂຮງໃນ
ກົດານ ທີ່ເປັນຂາວເລ (ຂາວນ້າໂຮງຂາວໄທຢີ່ໃໝ່ ອີ່ຂາວທະເລ) ນີ້ອາສີ
ອູ້ໃນຈັງຫວັດກະຣະນີ້ ພັງຈາ ກູ້ເກົກ

คำชี้แจง ໃຫ້ເຂັ້ມ ອົມຮອບໝາຍເຊັ້ນຂ້ອຄວາມທຽບກັນທີ່ຜົກລົງ
ກອບທີ່ເຂັ້ມຂ້ອຄວາມລົງໄນ້ໃນຂ່ອງວ່າງທີ່ກໍາທັນດີ້ ເນື່ອຜົກລົງສັນການທີ່ກອບມາ

101.	จำนวนຄນທີ່ອາສີອູ້ເປັນປະຈຳໃນກຮອບກວ່າທານມີຫັ້ນໜັກ	ຄນ	7
101.1	ເປັນຜ່າຍ	ຄນ	8
101.2	ເປັນຜູ້ໜົງ	ຄນ	9
101.3	ມີເຖິກອາຍຸກໍາກວາ 5 ປີ	ຄນ	10
101.4	ມີໜົງອາຍຸ 15-49 ປີ	ຄນ	11
101.5	ມີໜົງທີ່ແທງງານແລ້ວ	ຄນ	12
102.	ທານອູ້ກິນໄກຮັບໃນກຮອບກວ່າຂອງທ່ານ (ເລື້ອກວາງກລມໄກ້ເພີ່ມ 1 ຂໍອ) 13	14	
1.	ອູ້ຄນເກີຍ		
2.	ສາມື່ ກຣຍາ		
3.	ສາມື່ ກຣຍາ ດູກ		
4.	ສາມື່ ກຣຍາ ພອສາມື່ ແມ່ສາມື່ ດູກ		
5.	ສາມື່ ກຣຍາ ພອກຣຍາ ແມ່ກຣຍາ ດູກ		
6.	ສາມື່ ກຣຍາ ພອສາມື່ ດູກ		
7.	ສາມື່ ກຣຍາ ພອກຣຍາ ດູກ		
8.	ສາມື່ ກຣຍາ ແມ່ກຣຍາ ດູກ		
9.	ສາມື່ ກຣຍາ ແມ່ສາມື່ ດູກ		

10.	แม่ ลูก		
11.	พ่อ ลูก		
12.	อื่น ๆ (โปรดระบุให้ชัดเจน)		
103.	ชนะน์ท่านอายุเท่าไร (อายุครบรอบปีหลังสุด)	ปี	๑๕ ๑๖
103.1	งานสมรสครั้งแรกเมื่ออายุ	ปีมาแล้ว	๑๗ ๑๘
103.2	สมรสของท่านชนะน์อายุกี่	ปี (อายุครบรอบปี หลังสุด)	๑๙ ๒๐
103.3	งานสมรส (แต่งงาน) มา	ปีแล้ว	๒๑ ๒๒
104.	ปัจจุบันท่านยังอยู่กับสามี ใช่หรือไม่		๒๓
1.	ใช่		
2.	ไม่ใช่		
104.1	ถ้าไม่ใช่อยู่กับสามี เพราะสามีของท่านไปเมืองนอกไป (เลือกวrong คือเพียง ๑ ข้อ)		๒๔ ๒๕
1.	ตาย	2. หยาดหรือแยกกันอยู่	
3.	ย้ายไปทำงานที่อื่น	9. ไม่ตอบ	
105.	ท่านเคยถูกกระวนมาแล้ว	ครั้ง	๒๖ ๒๗
105.1	มีบุตรเกิดรอด ¹	คน	๒๘ ๒๙
105.2	มีบุตรนรีชีวิทย์ ²	คน	๓๐ ๓๑
105.3	มีบุตรที่หายไปแล้ว	คน	๓๒

¹ บุตรเกิดรอด หมายถึงบุตรเกิดมาจากการห้องมารดาและยังมีลมหายใจอยู่ ถึงแม้จะมีลมหายใจเพียงวินาทีเดียว ก็ตาม

² บุตรนรีชีวิทย์ หมายถึงบุตรที่ยังมีอยู่ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด ก็ตาม

105.4	ท่านคดองบุตรครั้งสุดท้ายเมื่อ	ปีมาแล้ว	33	34
105.5	บุตรคนสุดท้ายของท่านเกิดเมื่อ ก็เป็นเกือนໄก์	ເຖິງແລວ	35	36
106.	ท่านเคยແຫ່ງຊຸມາ	ครັງ	37	
106.1	ท่านເກີຍທໍາແໜ່ງ	ครັງ	38	
106.2	ท่านคดອນบุตรຕາມມາຈາກໃນໂອງ	ครັງ	39	
107.	บຸກຮອງທ່ານທີ່ມີຂວາບຍູ້ໃນມັຈຈຸບັນສັ່ວນພັ້ນທັນ	ກນ	40	41
107.1	ເປັນຜູ້ຍາຍ	ກນ	42	
107.2	ເປັນຜູ້ໝູງ	ກນ	43	
108.	ເວລາທ່ານຄດອນບຸກຮອງ ທ່ານຄດອົກທີ່ໃຫ້ (ໃຫ້ວັນກົມໄກມາກວ່າ 1 ຂອງ ວັນກົມທີ່ຜູ້ຄວບສົມການຫຼົບນາມ)			
1.	ທ່ານຂອງທ່ານເອງ		44	45
2.	ທ່ານໝອດຕໍມະແය			
4.	ທ່ົດສຳນັກນັມມີໄກລົມນັກທີ່ສຸກ			
8.	ທ່ົດໄຮງພຍານາລປະຈຳອໍາເກົວ			
16.	ທ່ົດໄຮງພຍານາລປະຈຳຈັງຫວັດ			
108.1	ທ່ານຄດອົກໃຫ້ໄກແກ້ (ວັນກົມໄກມາກວ່າ 1 ຂອງ ທ່ານທີ່ ຜູ້ຄວບສົມການຫຼົບນາມ)		46	47
1.	ໝອດຕໍມະແຍ			
2.	ນາງພົກງຽມກວ່າຮ້ອນນາງພຍານາລ			
4.	ແພຍ			
8.	ສາມື່ຂອງທ່ານເອງ ແລະບຸກຄລອື່ນ ໆ ທີ່ໄຟ້ຢູ່ໃນຂົ້ນ ໨, ໩, ແລະ ໬			

.. ນຸກອື່ນ ໆ ອາຈະເປັນພ່ອ ພ່ວ ທີ່ ນັ້ນ ແລະງານທີ່ໄຟ້ຢູ່ໃນຂົ້ນ ໨, ໩, ແລະ ໬

109. ท่านคิดว่าจำนวนบุตรลูกกี่คน จึงจะถือว่ามีบุตรมาก (วงศ์กลมโถ๒เพียง ๑ ข้อ) 48
1. จำนวนบุตร ๓-๔ คน
 2. จำนวนบุตร ๔-๕ คน
 3. จำนวนบุตร ๕-๖ คน
 9. ไม่แน่ใจ
- 109.1 ท่านคิดว่ามีบุตรกี่คน จึงถือว่ามีบุตรน้อย (วงศ์กลมโถ๒เพียง ๑ ข้อ) 49
1. ไม่มีบุตรเลย
 2. มี ๑ คน
 3. มี ๒ คน
 4. มี ๓ คน
 9. ไม่แน่ใจ
110. ท่านคิดว่ามีบุตรจำนวนน้อย ๆ กี่คนรือไม่ 50
1. กี่
 2. ในกี่
- 110.1 ถ้าตอบว่ากี่ เนทุบลก็อ (ให้วงกลมชื่อที่บุตรกับ ๆ มาโถ๒มากกว่า ๑ ข้อ) 51 52
1. มีบุตรน้อยทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจดี
 2. สามารถอบรมเลี้ยงดูโถ๒หัวลึง
 4. ทำให้สุขภาพของมารดาดี
 8. ทำให้มีโอกาสทำงานก็ ๆ ทำได้
- 110.2 ถ้าตอบว่าไม่กี่ เนทุบลก็อ (ให้วงกลมโถ๒มากกว่า ๑ ข้อ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา) 53 54
1. มีบุตรจำนวนน้อย ๆ ไม่แน่ใจว่าจะมีชีวิตรอยู่ก่อนโถ๒
 2. เมื่อไม่พอใช้บุตรคนหนึ่งแยกเข้าไปรูจําไปพึงโถ๒

4. มีบุตรจำนวนน้อย ๆ เนื่องบุตรประพฤติไม่ดีหรือพิการไป
ก็หมายความว่ามีความหวังจะหันบุตรคนอื่น ๆ
8. ตามที่บุตรจำนวนน้อยกัน และเมื่อเพียงเดือนเดียว ทำให้หมายความว่า
ที่จะมีบุตรอีกเพียงหนึ่ง

111. ท่านกิจวัฒน์บุตรจำนวนมากก็หรือไม่

55



1. คือ

2. ในสืบ

111.1 ถ้าตอบว่าคือ เนื่องด้วย (ให้วงกลมไว้มากกว่า 1 ช่อง
ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา)

56 57

1. มีบุตรจำนวนมาก ทำให้เกิดความอบอุ่นใจ

2. สามารถเลือกพึงบุตรคนไหนก็ได้ในครอบครัว

4. ในทางวิถีเรื่องจำนวนการมีชีวิตอยู่ของบุตรอาจจะอยู่รอดจนโภสกนิค

8. ทำให้มีโอกาสสมบูรณ์ให้ความเพลิดเพลินจากการ

111.2 ถ้าตอบว่าไม่คือ เนื่องด้วย (ให้วงกลมไว้มากกว่า 1 ช่อง
ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา)

58 59

1. มีบุตรจำนวนมากจะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค

2. ทำให้สุขภาพของมารดาไม่ค

4. ในสามารถอบรมสั่งสอนให้ดี

8. ทำให้หมายความในการทำงานทำคือ

112. ท่านเคยใช้ชีวิตร่วมกับบุตรคนใดบ้าง

60

1. เคย

2. ในเคย

112.1 ถ้าเคยใช้บ้านเคยใช้ชีวิตร่วมบ้าน (ให้วงกลมไว้มากกว่า

61 62

1 ช่อง ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์บอกมา)

1. บ้านเมืองบุตรคนใดบ้าน

2.	ห่วงอนามัย				
4.	ถุงยางอนามัย				
8.	อัน ๆ (ปีกกระนุก)
113.	ปัจจุบันท่านยังใช้อุปกรณ์รื่นใน			63	
1.	ใช้				
2.	ไม่ใช้				
113.1	ดำเนินการไปรับบริการที่ไหน (ให้วงกลมโดยมากกว่า 1 ช่อง)	64	65		
	ตามสถานที่ที่สัมภาระของตัวเอง				
1.	โรงพยาบาล				
2.	สถานีอนามัย				
4.	ศูนย์สาธารณสุขจังหวัด				
8.	ร้านขายยา				
16.	บ้านกำนัน				
				บัตรเดชน์	
114.	ท่านได้รับความรู้เรื่องการคุมกำเนิดมาจากไหนให้วงกลมเลข ①				
	ดำเนินการทบทวนว่าใช้ ดำเนินการทบทวนว่าไม่ใช่ให้วงกลมเลข ②				
		ใช้	ไม่ใช้		
1.	โรงพยาบาล	1	2	2	
2.	สถานีอนามัย	1	2	3	
3.	ศูนย์สาธารณสุข	1	2	4	
4.	เพื่อนบ้าน	1	2	5	
5.	กำนัน	1	2	6	
6.	ผู้ใหญ่บ้าน	1	2	7	
7.	หมอดำ	1	2	8	

8.	หนังสือพิมพ์รายวันหรือรายปักษ์	1	2	9
	หรือรายเดือน	1	2	<u>10</u>
9.	หนังวิทยุ	1	2	<u>11</u>
10.	หนังโทรทัศน์	1	2	<u>12</u>
11.	สมุด	1	2	<u>13</u>
115.	ทานเกย์เลี้ยงบุตรคุณมารดาหรือไม่ (ให้วงกลมได้เที่ยง 1 ช่อง ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา)			<u>14</u>
	1. เลี้ยงน้อยกว่า 1 ปี			
	2. เลี้ยง 13-23 เดือน			
	3. เลี้ยง 2 ปี หรือมากกว่า			
	4. ไม่เคยเลี้ยง			

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ค้านสังคมและการติดต่อกับสังคมภายนอก

201. ท่านนับถือศาสนาใด (ให้วงกลมได้เพียง 1 ข้อ ตามที่บุกเบิกสัมภาษณ์ตอบมา) ๑๕

1. พุทธ
2. อิสลาม
3. คริสต์
4. ไทยใหม่
5. 峽山教 (เช่น ปีปู ปีหอย ปีปลา ฯลฯ)
6. ล้าน (โปรกรระบุ)
9. ไม่ตอบ

202. สำนึข่องท่านนับถือศาสนาใด (ให้วงกลมได้เพียง 1 ข้อ)

๑๖

1. พุทธ
2. อิสลาม
3. คริสต์
4. ไทยใหม่
5. 峽山教 (เช่น ปีปู ปีหอย ปีปลา ฯลฯ)
6. ล้าน (โปรกรระบุ)
9. ไม่ตอบ

203. ภายในเดือนที่แล้ว ท่านໄດ້เดินทางไปนอกรัฐหรือท่องเที่ยวอยู่หรือไม่

๑๗

1. ได้ไป
2. ไม่ได้ไป

204. ดำเนินไป ท่านไม่ได้เดินทางไปปัจจหวัตติหนึ่งมีทาง ให้วางกลมเรื่อง ① ของแต่ละช่องของจังหวัด
ที่เข้าไป และดำเนินไม่ได้ไปปัจจหวัตติหนึ่งให้วางกลมเรื่อง ② ของจังหวัดที่เข้าไม่ได้
บอกว่าไป

	เกยไป	ไม่เกย	18
1. กระบี่	1	2	19
2. พังงา	1	2	20
3. ภูเก็ต	1	2	21
4. ตรัง	1	2	22
5. ระนอง	1	2	23
6. สุราษฎร์ธานี	1	2	24

- 204.1 ดำเนินตามว่าไปปัจจหวัตติหนึ่ง ในด้านท่อไปว่าเข้าไปปัจจหวัตติถังกล้าวกระถัง
เมื่อเดือนที่แล้ว ให้วางกลมตามที่เขียนลงมา ว่าไปกี่ครั้ง

	1 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง	
1. กระบี่	1	2	25
2. พังงา	1	2	26
3. ภูเก็ต	1	2	27
4. ตรัง	1	2	28
5. ระนอง	1	2	29
6. สุราษฎร์ธานี	1	2	30

205. ดำเนินไม่ได้ไปปัจจหวัตติหนาเลยตามข้อ 204. เมื่อเดือนที่แล้ว กระสุนหัวหานเกยไป
จังหวัดหนึ่ง (ให้วางกลมให้เพียง 1 ช่องตามที่บุตรอบสันภาระต้องมา)

1. กระบี่	4. ตรัง	31
2. พังงา	5. ระนอง	
3. ภูเก็ต	6. สุราษฎร์ธานี	

205.1 ท่านไปจังหวัดตามที่ตอบมาในข้อ 205. นั้น เมื่อ เดือนมีนาคม	<u>32</u>	<u>33</u>
206. ท่านเคยไปพำนัคในอำเภอเมืองจังหวัดท่านอาศัยอยู่หรือไม่ 1. เคยไป 2. ไม่เคยไป	<u>34</u>	
206.1 สถานที่ที่เคยอยู่หรือไม่ (ให้วงกลมไว้เพียง 1 ช่อง) 1. บ้าน 2. บ้านฯ ครรภ์ 3. ไม่แน่นอน	<u>35</u>	
206.2 ท่านไปพำนัคเพื่อวัตถุประสงค์อะไร (ให้วงกลมไว้มากกว่า 1 ช่อง ตามที่ให้สัมภาษณ์ยกมา) 1. ซื้อและขายสินค้า 2. ชุมนุมหรือสีฟ 4. ไปทำธุรกิจบางอย่าง	<u>36</u>	
207. ท่านมีญาติหรือคนที่รู้จักกัน อาศัยอยู่ในจังหวัดที่ไม่ใช่จังหวัดที่อยู่บ้านหรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี	<u>37</u>	
207.1 สถานที่ที่เคยพำนัคบัญคิกลังกลาวบอยหรือไม่ (ให้วงกลมเพียง 1 ช่อง ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ยกมา) 1. ไม่เคยพำนัคเลย 2. บ้านฯ จะพำนัคต่อไปแล้ว 3. พำนัคบอยบานมากแต่ไม่บอยมาก 4. พำนัคบอยบอยครึ่ง 5. พำนัคบอยมาก	<u>38</u>	

<p>207.2 ที่บ้านหานเกยมีญาติ ที่อยู่ในวงศ์ก่อนมาอาศัยกับท่านบ้างหรือไม่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มี 2. ไม่มี 	39
<p>207.3 ถ้ามี ญาติบุนนาคอาศัยอยู่ที่บ้านของท่านเป็นเวลา วัน</p>	40 41
<p>207.4 ถ้าเป็นเดือน เดือน</p>	42
<p>207.5 ถ้าเป็นปี ปี</p>	43
<p>207.6 ท่านเคยสอน Nagarik ญาติบุนนาคอาศัยอยู่บ่อยหรือไม่ (ให้วงกลมไว้เพียง 1 ช่อง ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านมา)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เคยสอน Nagarik 2. นาน ๆ จะสอน Nagarik สักครั้ง 3. สอน Nagarik บ้างแต่ไม่บ่อยนัก 4. สอน Nagarik บ่อย 5. สอน Nagarik บ่อยมาก 	44
<p>207.7 ท่านเคยสอน Nagarik เข้าในเรื่องการป้องกันหรือการวางแผนครอบครัว หรือเรื่องการคุมกำเนิดบ้างหรือไม่</p>	45
<ol style="list-style-type: none"> 1. เคย 2. ไม่เคย 	
<p>208. ถ้าท่านเคยบุบคลอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ทางราชการพนักงานขายของ นักห้องเทียว ฯลฯ ท่านคิดว่าจะยินดีสอน Nagarik บ้างหรือไม่ (ให้วงกลมไว้เพียง 1 ช่อง ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านมา)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เคยสอน Nagarik 2. นาน ๆ ถึงจะสอน Nagarik สักครั้ง 3. สอน Nagarik บ้าง 4. สอน Nagarik บ่อย 5. สอน Nagarik บ่อยมาก 	46

208.1 หานโดยสันนิษฐานว่าในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนกรอบครัว หรือการคุ้มครองหรือวิธีการป้องกันการปฏิสนธิน้ำท่วมหรือไม่	47
1. เคย	
2. ไม่เคย	
209. หานอยู่บ้านนี้มาตั้งแต่เกิดใช่หรือไม่	48
1. ใช่	
2. ไม่ใช่	
209.1 ถ้าใช่ หานอยู่มา ปีแล้ว	49 50
209.2 ถ้าไม่ใช่ หานไป่ายมาจากจังหวัดใด (ให้วงกลมได้เพียง 1 ช่อง) ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา)	51
1. กระน้ำ	
2. พังงา	
3. ภูเก็ต	
4. ตรัง	
5. ระนอง	
6. สุราษฎร์ธานี	
209.3 หานไป่ายมาจากจังหวัดใดตาม ข้อ 209.2 เมื่อ เป็นماแล้ว	52 53

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ค้านการศึกษาและเพรช์กิจ

301. หานสามารถอ่านและเขียนหนังสือให้รื่อไม่

๕๔

1. ได้

2. ไม่ได้

301.1 หานเกยเรียนหนังสือให้รื่อไม่

๕๕

1. เกย

2. ไม่เกย

301.2 ถ้าเกย หานเรียนจนชั้นสูงสุดอะไร (ให้วงกลมไว้เพียง 1 ข้อ
ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์บอกมา)

๕๖

1. ในจังหวัดเดียวกัน

2. เรียนชั้นปีระดับศึกษาแต่ไม่จบ

3. เรียนจนชั้นปีระดับศึกษา

4. เรียนชั้นมัธยมศึกษาแต่ไม่จบ

5. เรียนจนชั้นมัธยมศึกษา

302. สามีของหานสามารถอ่านและเขียนหนังสือให้รื่อไม่

๕๗

1. ได้

2. ไม่ได้

302.1 สามีของหานเกยเรียนหนังสือให้รื่อไม่

๕๘

1. เกย

2. ไม่เกย

302.2 ถ้าเกย สามีหานเรียนจนชั้นสูงสุดอะไร (ให้วงกลมไว้เพียง 1 ข้อ
ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์บอกมา)

๕๙

1. ในจังหวัดเดียวกัน

3. เรียนจนชั้นปีระดับศึกษา

2. เรียนชั้นปีระดับศึกษาแต่ไม่จบ

4. เรียนชั้นมัธยมศึกษาแต่ไม่จบ

5. เรียนจนชั้นมัธยมศึกษา

303. ห้านานารถพุกภาษาอะไรไปบ้าง ในห้องนอนเลข ① ภาษาท่อนสัมภาษณ์ตอบว่า พุกภาษานั้น ๆ ໄก และในห้องนอนหมายเลข ② ภาษาตอบสัมภาษณ์ ไม่ได้บอกหรือถึงแม้วางออกແທบอกราพดไม่ได้

	พูดได้	พูดไม่ได้	
1. ภาษาขาวเด	1	2	60
2. ภาษามาเลเซีย	1	2	61
3. ภาษากินโคนีเซีย	1	2	62
4. ภาษาไทยภาคใต	1	2	63
5. ภาษาไทยกลาง	1	2	64
6. ภาษาพม่า	1	2	65

- 303.1 สำนึของห้านานารถพุกภาษาอะไรไปบ้าง (ในห้องนอนเหมือนกับ
ข้อ 303. คำสั่งเหมือนกัน)

	พูดได้	พูดไม่ได้	
1. ภาษาขาวเด	1	2	66
2. ภาษามาเลเซีย	1	2	67
3. ภาษากินโคนีเซีย	1	2	68
4. ภาษาไทยภาคใต	1	2	69
5. ภาษาไทยภาคกลาง	1	2	70
6. ภาษาพม่า	1	2	71

304. ก่อนแต่งงานทางทำงานหรือไม่

1. เกย
2. ไม่เกย

72

304.1	ดำเนินการที่งานอะไร (ให้มากกว่า 1 ชื่อ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์บอก)	บัญชี	
1.	กำกับ ป.ส.บ.	73	
2.	รับจ้างทั่ว ๆ ไป		
4.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
304.2	ตอบหน้าเริ่มทำงานครองแรก จ้าให้ใหม่วาทนาอาบุได้ ปี	74 75	
304.3	งานไกรายไกวันละ	บาท	76 77
305.	ห้องแฝงงานแล้ว ท่านยังทำงานอยู่หรือไม่	บัตรเดบิต	3 1
1.	ทำ	2	
2.	ไม่ทำ		
305.1	ถ้ายังทำอยู่ งานที่ทำคือ (ให้มากกว่า 1 ชื่อ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ บอกมา)		3
1.	หาอย หรือหยอด กำกับ ป.ส.บ.		
2.	รับจ้าง		
4.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
305.2	งานที่หานำไกรายไกวันละ	บาท	4 5
306.	สามีของท่านทำงานหรือไม่		
1.	ทำ	6	
2.	ไม่ทำ		
306.1	ถ้าทำสามีของท่านทำงานอะไร (ให้มากกว่า 1 ชื่อ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ บอกมา)		7 8
1.	หยอด หรือหาหยอด กำกับ ป.ส.บ.	2. ทำเ	
3.	รับจ้าง		
4.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)		

306.2	สามีของท่านໄດ້รายໄກວັນລະ	บาท	9	10	11
307.	รายໄໄຂອງຄຣອນຄວ້າຮາມກັນແລ້ວທັງຂອງທ່ານແລະຂອງສາມີ ພຣິອຄນວິນ ๆ				
	ແລວັນລະ	บาท	12	13	14
307.1	ຮາຍໄດ້ໃນຄຣອນຄວ້າຂອງທ່ານພອກບໍາຮາຍຈ່າຍໃນວັນທີໆ	ທີ່			
	ຫົວໝາຍ		15		
1.	ພວ				
2.	ໄນພວ				
307.2	ຕ້າພອ ທ່ານສາມາດເກັບເຈີນເຂົາໄວ້ຈ່າຍໃນວັນທີໆໄປນັ້ນຫົວໝາຍ	ທີ່			
1.	ໄກ				
2.	ໄນໄກເກັບ		16		
9.	ໄນຄອນ				
307.3	ຕ້າໄນພວ ທ່ານເກຍໄປໜີບຢືນຈາກຄົ່ນນັ້ນຫົວໝາຍ	ທີ່			
1.	ເຄຍ				
2.	ໄນເກຍ				
308.	ນັ້ນຂອງທ່ານທັງອຸ່ນໃນທຶນຂອງທ່ານເອງໃຫ້ຫົວໝາຍ	ທີ່			
1.	ໃຊ				
2.	ໄນໃຊ		18		
308.1	ກ້າໄນໃຊ ທຶນເນື້ນເປັນຂອງໄກ (ໃຫ້ງຄມໄດ້ເພີ່ມ 1 ຂອງ ຄົນທີ່ໃນສັນການພ່ອການ)	ທີ່			
1.	ທຶນສົງວນ				
2.	ເຊາກໂຄຂນ				
3.	ເອກຫຼິຂອຍ໌ຫົວໝາຍ				
4.	ອື່ນ ๆ (ໂປຣຄະບູ)		19		

309. บ้านท่ามีเกื่องใจกลางไปเมืองหรือไม่ ให้วงศ์หมายเลขอ ① ถ้ามี
และถ้าไม่มีให้วงศ์หมายเลขอ ②

	มี	ไม่มี	
309.1 นาฬิกาทุกชนิด	1	2	20
309.2 จักรยาน 2 ล้อ	1	2	21
309.3 จักรยานยนต์	1	2	22
309.4 จักรเย็บผ้า	1	2	23
309.5 วิทยุ	1	2	24
309.6 โทรทัศน์	1	2	25
309.7 เรือแจว	1	2	26
309.8 เรือคอเครื่องยนต์	1	2	27
309.9 สวนชื่น	1	2	28

4. ค้านจิตวิทยา ความรู้ และทักษะ

ห้องการทราบจำนวนบุตรในอุบัติ หรือจำนวนบุตรที่เข้ากิจกรรมจะมีสักกี่คน
ที่สามารถเดียงก็โภชนาถฯ และอย่างทราบว่าในเมืองเช่านี้กรอยูบ้างแล้ว
มีความประสงค์ที่จะมีออกหรือไม่ และบุตรที่จะมีออกนั้นจำกัดเพียงหรือไม่

ห้องการทราบดังเรื่องความรู้ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว การป้องกัน
ปฏิเสธหรือการคุ้มกันเนื้อก เช่นจะมีความรู้บ้างหรือไม่ มีความรู้สึกอย่างความรู้
ที่เข้าใจรับมา หรือคัดค้านกับความรู้สึกของเข้า

401. นอกจากวิชาที่ทางเคยวิช้อยู่ในข้อ 112.1 แล้วนั้น ทางเคยวิชันว่า ฯ
อีกใหม่

1. เคยวิชัน

2. ไม่เคยวิชัน

401.1 ถ้าตอบว่าเคยไก่ยิน ให้บุตรสัมภาษณ์อีกคราวว่าไก่ยินวิธีไหนมาก
แล้วให้วงกลมหมายเลข 1 ตามที่เขียนออก และที่เหลือให้บุตรสัมภาษณ์
อีกคราวให้บุตรสัมภาษณ์แล้ว ถ้าบุตรสัมภาษณ์อีกคราวไก่ยินแต่ไม่เคย
ให้วงกลมหมายเลข 2 ถ้าอ่านให้ฟังแล้วแต่บุตรสัมภาษณ์ยังคงว่า
ไม่เคยไก่ยินเลยวิธีนี้ ให้วงกลมหมายเลข 3

	เคยไก่ยิน ^{ก่อนอ่าน} ให้ฟัง	รับว่าเคย ไก่ยินเมื่อ อ่านให้ฟัง	ไม่เคย ไก่ยิน	
401.2 ห่วงอนามัย	1	2	3	30
401.3 ยาเม็ดคุมกำเนิด	1	2	3	31
401.4 ถุงยางอนามัย	1	2	3	32
401.5 ยาน้ำคุมกำเนิด	1	2	3	33
401.6 ทำมันหยิ่ง	1	2	3	34
401.7 ทำมันชาย	1	2	3	35
401.8 หมากกรอบปากนกชุด	1	2	3	36
401.9 ครีมเบลล์ไฟฟ์	1	2	3	37
401.10 น้ำรับประทานดื่ม	1	2	3	38
401.11 หลังนกซองคลอด	1	2	3	39
401.12 สวนลางซองคลอด	1	2	3	40
401.13 ยาเห็บซองคลอด	1	2	3	41

402. โดยทั่ว ๆ ไปท่านเห็นด้วยหรือไม่ พี่สาวมีภาระมากกุใจว่าจะป้องกันหรือ
เลื่อนการตั้งครรภ์ เพื่อให้มีบุตรคนที่สองก้าว

42

1. เห็นด้วย
2. ไม่เห็นด้วย

403. ท่านมีความสนใจที่จะทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการคุ้มกำเนิดหรือไม่

43

1. สนใจ
2. ไม่สนใจ

403.1 ถ้าสนใจ เมื่อมีพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข มาให้คำแนะนำ
เป็นพิเศษเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวและการคุ้มกำเนิด ท่านพอใจ
มีเวลาถามฟังหรือไม่

1. มี
2. ไม่มี

44

403.2 ถ้ามีเวลามาฟัง เวลาไหนท่านสะดวกมากที่สุด สำหรับท่าน ให้ผู้สอน
สัมภาษณ์ลงก่อนได้เพียง 1 ข้อ ตามที่ตอบสัมภาษณ์ยกมา

45

1. เช้า
2. เที่ยง
3. เป็น
4. หลังรับประทานอาหารมื้อเย็นแล้ว
5. หลังรับประทานอาหารมื้อเช้าแล้ว
6. หลังรับประทานอาหารมื้อเที่ยงแล้ว

404. ตามปกติท่านมีโอกาสฟังวิทยุบ้างหรือไม่

46

1. ฟัง
2. ไม่เคยฟัง

- 401.1 ดำเนินการโดยได้รับการวางแผนครอบครัวหรือไม่ 47
 1. เคย
 2. ไม่เคย
405. ทราบปักท่านให้อานหนังสือพิมพ์ ในวาระเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือนบ้างหรือไม่ 48
 1. เคย
 2. ไม่เคย
- 405.1 ดำเนินการเกี่ยวกับความหรือเรื่อง เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวบ้างหรือไม่
 1. เคย 49
 2. ไม่เคยอ่าน
406. ทราบปักท่านให้คู่ในรหัสนามบ้างหรือไม่ 50
 1. เคย
 2. ไม่เคย
- 406.1 ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว หรือ การคุนกำเนิดบ้างหรือไม่ 51
 1. เคย
 2. ไม่เคย
407. ทราบปักท่านให้คู่ภายนครรบบ้างหรือไม่ 52
 1. เคย 52
 2. ไม่เคย
- 407.1 ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว หรือ การคุนกำเนิดบ้างหรือไม่
 1. เคย 53
 2. ไม่เคย

408.	ขณะนี้หานคิควาอย่างจะมีบุตรเพิ่มอีกหรือไม่ (ให้วงกลมตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมา ໄກเพียง 1 ข้อ)	54
	1. ทองการ	
	2. ไม่ทองการ	
	3. ไม่แน่ใจ	
408.1	ตាមทางทองการอีก หานทองการบุตรอีก คน	55
408.2	เป็นผู้ชาย คน	56
408.3	เป็นบุตรหญิง คน	57
409.	ตามธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของครอบครัวชาวไทยใหม่ (ชาวเล) ถือว่าการมีบุตรหญิง เมื่อนักห้อง บุตรชายท้องทาก็มีลักษณะ มีจุนยัง เป็นจริงอยู่หรือไม่	58
	1. จริง	
	2. ไม่จริง	
	3. ไม่เคยรู้เรื่อง	
410.	ตามความเชื่อ หรือประเพณีทั่วเดิม บุตรหญิงเมื่อแท้งงานแล้วจะอยู่กับพ่อแม่ ส่วนบุตรชายเมื่อแท้งงานแล้ว จะไปอยู่บ้านภรรยาเจริญหรือไม่	59
	1. จริง	
	2. ไม่จริง	
	3. แคล้วแต่สมัครใจ	
	9. ไม่รู้	
411.	หานคิความมีบุตรหญิงอย่างน้อย 1 คนนั้นเป็นการคืนหรือไม่	60
	1. คืน	
	2. ไม่คืน	
	3. แคล้วแต่บุคคลจะคิดเอง	
	9. ไม่ตอบ	

412. ท่านคิดว่ามีบุตรชายอย่างน้อย 1 คนนั้นเป็นการดีหรือไม่

61

1. ดี
2. ไม่ดี
3. แล้วแต่บุคคลนั้น ๆ จะคิด
9. ไม่ตอบ

413. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการที่หนูนิ่งบางคนมีความจำเป็นจะต้องไปให้นายแพทย์ที่โรงพยาบาลเอาเด็กออกก่อนกำหนดคลอด แล้วนายแพทย์พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรจะเอาเด็กออกก่อนกำหนดได้

62

1. เห็นด้วย
2. ไม่เห็นด้วย
9. ไม่แสดงความคิดเห็น

414. ตามปกติท่านเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว หรือการคุมกำเนิดจากใครมากที่สุด (ในวงกลมใดก็เพียงข้อเดียวท่านที่ผู้ให้สัมภาษณ์บอกมา)

63

1. สามีของท่านเอง
2. เพื่อนบ้าน
3. ญาติ
4. ลูก ๆ หรือน้องที่ได้รับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา
5. เจ้านาทหน่วยอนามัย

415. ถ้าท่านเพิ่งแต่งงานใหม่หานทองการมีบุตร คน
ตามที่หานคิดว่าเหมาะสมสมกับฐานะครอบครัวของท่าน หรือ
ตามที่หานใจคิดเอาไว้

64

ประวัติยุเชียง



นายดวิด นำมัญชุด เกิดวันที่ 19 สิงหาคม 2487 สำเร็จ
การศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชานิเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2512 และสำเร็จครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2515 เช้าวันราชการกรรมการปีกหัดครุ
สังกัดวิทยาลัยครุภัณฑ์ ในตำแหน่งอาจารย์ตั้งแต่ พ.ศ.2515 จนถึงปัจจุบัน.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย